

GÜNEY EGE'de YATIRIMLAR

- 12** ▶ Güney Ege, Dubai Turizm Fuarı'nda Yerini Aldı
- 22** ▶ İtalyan Basın Heyeti'nin Güney Ege Antik Kentlerini Keşfi
- 34** ▶ Yatırımlarda Devlet Desteklerinin Katkısı ve Önemi
- 52** ▶ TR32 Bölgesi'nde Finansal Okuryazarlık

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI
DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ

PROGRAMI 2016

DESTEĞİN AMACI

Güney Ege Bölgesi'nin rekabetçilik düzeyini artıracak, bölgesel kalkınmaya ivme kazandıracak, bölge için önemli stratejik eylemlerin başlatılmasını ve gerçekleştirilmesini sağlayacak kritik öneme haiz araştırma, planlama, fizibilite ve benzeri diğer faaliyetlerin desteklenmesidir.

PROGRAMIN ÖNCELİKLERİ

Öncelik 1: Bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, tehdit ve risklerin önlenmesine dönük acil tedbirler

Öncelik 2: Bölgede öne çıkan sektörlerde veya tematik alanlarda araştırma, planlama ve strateji geliştirme çalışmaları

Öncelik 3: Büyük hacimli yatırım kararlarına kısa vadede etki edilmesi ve yönlendirilmesine katkı sağlayacak olan faaliyetler

Son Başvuru Tarihi
30/12/2016 Saat:18:00

Asgari Tutar 25.000 TL Azami Tutar 80.000 TL

Program
Toplam Bütçesi
900.000 TL

İçindekiler

İçindekiler

- 4 Aydın'da Tarımsal Üretim
.....
- 8 Endüstriyel Simbiyoz "Bir İşletmenin Atığı Diğeriinin Altınıdır"
.....
- 12 Güney Ege, Dubai Turizm Fuarı'nda Yerini Aldı
.....
- 14 Denizli'de Öne Çıkan Sektörler ve Yatırımlar
.....
- 18 Denizli Yatırım Ortamı ve Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri
.....
- 21 Ajansımız Üsküp Turizm Fuarı'nda
.....
- 22 İtalyan Basın Heyeti'nin Güney Ege Antik Kentlerini Keşfi
.....
- 24 Pam Termal Otel Tedavi Merkezine Dönüşüyor / Denizli
.....
- 26 Dilek Yarımadası Güneşin Koruması Altında / Aydın
.....
- 28 Side İplik Antibakteriyel Rejenere İplik Üretimi / Denizli
.....
- 30 Termik Santrallerin Baca Gazı Salınımını Engelleyen
Mermer Atığı Kalsit / Muğla
.....
- 32 Baykara Ambalaj Sıfır Dikiş Kaynakla Yenilikçi Ürünler Üretiyor / Muğla
.....
- 34 Yatırımlarda Devlet Desteklerinin Katkısı ve Önemi
.....
- 38 Fethiye
.....
- 42 Sağlıkta Proje Yazıyoruz / Aydın
.....

İçindekiler

İçindekiler

- 43 Tavas Projelerle AB'ye Giriyor
.....
- 44 Daha Güzel Bir Marmaris, Misafirlerine Daha İyi Hizmet Veren
Marmaris için, Esnaflar Öğreniyor
.....
- 45 Güney Ege Avusturya'da Tanıtıldı
.....
- 46 Cihan Hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman'dan Armağan, Koçarlı
.....
- 50 Deri İhtisas OSB'de Enerji Verimliliği / Denizli
.....
- 52 TR32 Bölgesi'nde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi ve
Geliştirilmesine Yönelik Çözüm Önerileri / Aydın
.....
- 54 Muğla İli İmalat Sanayi Envanteri
.....
- 56 Ege'nin Çatısı, Honaz
.....
- 60 İlçe Analizi, Tavas
.....
- 64 Rakamların Diliyle Güney Ege
.....

46

52

54

56

İmtiyaz Sahibi

Güney Ege Kalkınma Ajansı
Adına Genel Sekreter
Süleyman ALATA

Yazı İşleri Müdürü

Ece ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni

Süleyman ALATA

Yayın Danışmanı

Prof. Dr. Süleyman İNAN

Art Direktör

Mümin İNAN

Fotoğraf Editörü

MACART

Yayın Kurulu

Berna AYKÖSE
Hafize Dilek KELEŞ

Yayın Mahiyeti

Kurumsal Dergi

Yayın Türü

Yerel Süreli

Yayın Periyodu

3 ayda bir

Yapım

MACART

Grafik Tasarım Basım Yayıncılık
www.macartajans.com

Baskı Tarihi

Baskı ve Cilt

Ata Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Adatepe Mah. 3/19 Sok. No:11 (B.E.G.O.S.) Buca Ege
Giyim Organize Sanayi Buca / İZMİR

Dergide bulunan yazılar ve fotoğraflar aksi belirtilmedikçe GEKA'nın resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı makalelerdeki yazılar, yazarına aittir.

Yönetim Yeri

Pamukkale Teknokent Çamlaraltı Mh.
Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok Kat:2 20070
Pamukkale/Denizli

ISSN 2148-7685

Dergi Ücretsizdir.

Değerli Okurlarımız,

Ajansımızın başta projeler olmak üzere önemli faaliyetlerini paylaştığımız dergimizin dokuzuncu sayısını sizlere sunuyoruz.

Dergimizin tasarım ve basım aşamasında ülkemiz, hain bir darbe girişimine maruz kaldı. Milli irademize, demokrasimize ve ülkemizin geleceğine karşı girişilen bu menfur saldırıyı telin ediyoruz. İradesine ve demokrasiye canı pahasına sahip çıkarak hain girişimi önleyen yüce milletimize şükranlarımızı sunuyoruz. Ajansımız, milli irade ve demokrasiye inanarak ülkemizin ve bölgemizin aydınlık geleceği için çalışmaya devam edecektir.

Dergimizin bu sayısında Kalkınma Ajanslarının odak konularından biri olan "Yatırımlar" konusunu ana tema olarak ele aldık. Yatırımlar ile ilgili ülkemizde birçok farklı çalışma yapılmakta ve devlet tarafından çeşitli destekler verilmektedir. Ajansımız bünyesinde yer alan Yatırım Destek Ofisleri, Bölgemize yatırım yapmayı düşünen yatırımcılara her türlü teknik desteği sağlamaktadır. Yatırım Destek Ofislerimizin detaylı faaliyetleri ve Bölgemizdeki yatırım ortamı konularında uzman görüşlerini ve iyi uygulama örneklerini dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Ajansımızın 2016 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında gerçekleştirdiği etkinliklere bu sayımızda yer verdik. Bu kapsamda, Bölge tanıtımına önem veren Ajansımızın Arap turist pazarını Bölgemiz için bir fırsat olarak değerlendirmek amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla beraber stantlı katılım sağladığı Dubai'de düzenlenen Arabian Travel Market Turizm Fuarı ve Ajansımız koordinasyonunda gerçekleştirilen İtalyan Basın Heyeti'nin Bölgemizdeki antik kentleri ziyareti etkinliklerine yakından bakacağız.

Ajansımızın proje teklif çağrısı yöntemiyle proje karşılığı mali destek sağladığı Mali Destek Programları kapsamında desteklediği bazı projeler bu sayıda yer almaktadır. Ayrıca, kurum ve kuruluşların kurumsal kapasitelerini geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık çalışmalarına destek verdiğimiz Teknik Destek Programı ile araştırma, analiz ve envanter çalışmalarını gerçekleştirme amacıyla yürütülen Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında desteklenen projeleri de dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Her sayıda olduğu gibi bu sayıda da birbirinden güzel ilçelerimizden Koçarlı, Honaz ve Fethiye'nin görülmeye değer yerlerini sizlere sunuyoruz.

Yeni sayılarda görüşmek dileğiyle.

AYDIN'DA TARIMSAL ÜRETİM

Hazırlayan: Alper AVŞAR / Uzman
Aydın Yatırım Destek Ofisi

Aydın ekonomisinde tarım ve tarıma dayalı sanayi en önemli iki sektör olarak göze çarpmaktadır. İlin tarıma elverişli toprakları, zengin su kaynakları ve uygun iklimi Akdeniz tip bitkisel üretimin yapılmasına imkân tanımaktadır. Bu özellikleri ile Aydın, çeşitli yüksek katma değerli tarımsal ürünlerin üretimine, polikültür tarıma, dört mevsim üretimi, ikinci ve hatta üçüncü hasada uygunluğuyla tarımsal yatırımlar için cazip bir ildir.

TÜİK 2014 yılı verilerine göre, ilde tarım yapılan arazilerin yüzölçümü 370.242 ha olup ilin yüzölçümünün (800 bin ha) %46'sına eşittir. İl topraklarının hemen hemen yarısında tarım yapılmaktadır. Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM) 2014 verilerine göre ilde çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı 50 bin 545 kişidir. Tarımsal arazi kullanımı verileri incelendiğinde toplam tarım arazisinin %58,2'sinin (215.544 ha) meyveler, içecek ve baharat bitkileri, %38'inin (140.490 ha) tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin, %3'ünün (10.907 ha) sebze, %1'inin (3.292 ha) nadas ve 9 ha'lık alanın süs bitkileri yetiştiriciliği için ayrıldığı görülür. En geniş ekim alanı meyveler, içecek ve baharat bitkilerine ayrılmıştır.

Tablo 1: Aydın İli Tarımsal Üretim Üstünlükleri 2015 (Ton)

Ürün	Türkiye	Aydın	Oran
Kereviz (Sap)	1.855	1.498	80,8
İncir	300.600	186.124	61,9
Kestane	63.750	21.215	33,3
Turunç	2.135	525	24,6
Zeytin (Yağlık)	1.300.000	243.778	18,8
Enginar	32.701	5.990	18,3
Çilek	375.800	60.833	16,2
Pamuk (Lif)	738.000	103.491	14,0
Zeytin (Sofralık)	400.000	53.462	13,4
Mandalina (King)	6.365	280	4,4

Kaynak: TÜİK, Veritabanları, Bitkisel Üretim İstatistikleri

İlde yetiştirilen katma değeri en yüksek tarım ürünleri incir, kestane, zeytin ve pamuktur. Bunun yanı sıra il; kereviz (sap), turunç, enginar, çilek ve mandalina (king) üretiminde iddialıdır.

2015 yılı TÜİK verilerine göre Aydın, Türkiye'de üretilen toplam kereviz (sap) üretiminin %80,8'ini, enginar üretiminin %18,3'ünü, çilek üretiminin %16,2'sini ve mandalina (king) üretiminin %4,4'ünü tek başına karşılamaktadır.

Türkiye, 2013 yılı FAO verilerine göre 298.914¹ ton incir üretimi ile dünya incir üretiminde lider ülke olup dünya toplam incir üretiminin yaklaşık %27'sini tek başına karşılamaktadır. Türkiye'de incirin en fazla üretildiği il Aydın'da aynı yıl 186.870² ton incir üretilmiştir. Bu miktar Türkiye toplam incir üretiminin yaklaşık %63'üne denk gelmektedir. İlgili veriler değerlendirildiğinde Aydın'ın incir üretiminde küresel bir öneme sahip olduğu ortaya çıkmaktadır.

¹ FAOSTAT, <http://faostat.fao.org> /Erişim tarihi: 18 Nisan 2016.

² Türkiye İstatistik Kurumu, <http://tuikapp.tuik.gov.tr> /Erişim tarihi: 18 Nisan 2016.

İlin ekolojik durumu özellikle meyvenin olgunlaşma dönemindeki sıcaklık, nem ve rüzgar koşulları Aydın incirinin kalitesini en yukarıya taşımaktadır. Yaş, kuru ve ezme şeklinde ya da farklı ürünlerle birleştirilerek (çikolata, ceviz ve badem) üretimi yapılan incir ilin en önemli ihraç ürünlerindedir. Yüksek kalitedeki hammadde ve nitelikli iş gücü potansiyeli ile Aydın incir ve incir ürünleri sektörüne yatırım yapmak isteyen yatırımcıları çekmektedir.

Aydın ilinde en çok yetişen tarım ürünlerinden biri de kestanedir. İlde kestane tarımı tamamen doğal koşullarda, tarımsal ilaç ve suni gübre kullanılmadan yapılmaktadır. İlde yüksek nitelikli kestane üretimi yatırımcıları cezbetmektedir.

2013 yılı FAO verilerine göre Çin 1.650.000³ ton kestane üretimi ile dünyanın en çok kestane üreten ülkesi olup toplam üretimin %82'lik kısmını kendisi karşılamaktadır. Çin'i %3,4'lük payı ile Kore ve %3'lük payı ile Türkiye izlemektedir.

Ülkemizde 2014 yılında 63.750 ton kestane üretilmiştir. Aydın aynı yıl 21.215 ton kestane üretimi yaparak %33,3'lük bir paya sahip olmuştur. İlimiz Türkiye kestane üretiminin üçte birini tek başına karşılamakta aynı zamanda kestanenin en çok üretildiği il olma özelliği taşımaktadır.

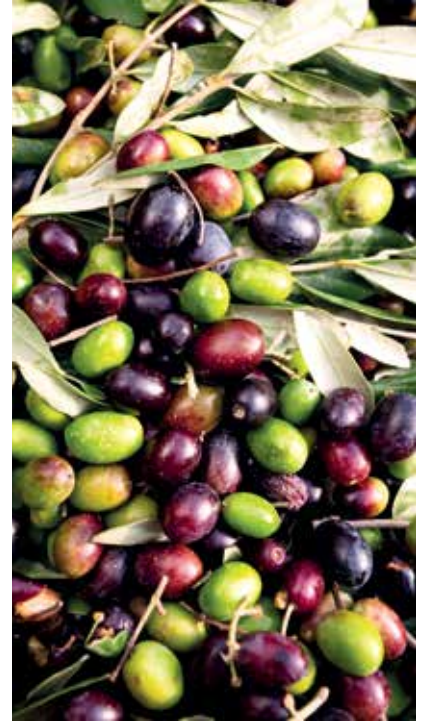
Türkiye kestane ihracatında İtalya ve Yunanistan başta olmak üzere AB ülkeleri, Suudi Arabistan, Lübnan ve İsrail gibi Ortadoğu ülkeleri başı çekmektedir.⁴ İhracata giden üretimin önemli bir bölümünü ise Aydın karşılamaktadır.

Barışın ve umudun temsilcisi olarak görülen zeytinin anavatanı Akdeniz kıyılarıdır. Nitekim dünyada zeytinin en çok üretildiği ilk beş ülke Akdeniz ülkeleri olarak adlandırılan İspanya (9.250.000 ton), İtalya (2.940.545 ton), Yunanistan (1.917.623 ton), Türkiye (1.676.000 ton) ve Fas'tır (1.871.675)⁵. Türkiye'de 2015 yılında 1.300.000 ton yağlık ve 400.000 ton sofralık zeytin üretilirken aynı yıl Aydın'da 243.778 ton yağlık ve 53.462 ton sofralık zeytin üretilmiştir. İl, Türkiye yağlık zeytin üretiminin %18,8'ini karşılamakta ve ülkemizde en çok yağlık zeytin yetiştirilen il olma özelliğini taşımaktadır. Aynı zamanda ilimiz Türkiye sofralık zeytin üretiminin %13,4'ünü karşılamaktadır ve en fazla sofralık zeytin üretilen 3'üncü ildir.

Aydın'da narenciye bahçeleri (portakal, limon ve mandalina), mısır, domates, biber, patlıcan gibi sebze türleri, ceviz ve badem, ayva, şeftali, erik ve çilek gibi meyveler de önemli tarımsal ürünler arasında yer almaktadır. Örneğin; domates Dalama, çilek Sultanhisar ve Atça, erik Umurlu, portakal ise Sultanhisar ilçesinde öne çıkmaktadır. Elma ve kiraz yetiştiriciliği ise yeni başlamakla birlikte gittikçe yaygınlaşmaktadır.

İl tarımsal ürün çeşitliliği sayesinde gıda ve içecek sektörüne yönelik çok çeşitli ve kaliteli hammadde sağlama potansiyeline sahiptir. Bu sektörlerde yatırım yapmak isteyen yatırımcılar yatırım süreçleri, teşvik ve destekler ile ilgili olarak Aydın Yatırım Destek Ofisi ile irtibata geçebilir.

İlde hayvancılıkta kullanılmak üzere

re silaj ve fiğ gibi yem sanayiine yönelik üretim de yapılmaktadır. Son olarak organik tarım ve iyi tarım uygulamaları konularında da son yıllarda Aydın'da bilinçlenme ve yaygınlaşma görülmektedir.

Dünyada organik sertifikalı ürünlere olan ilginin hızla artması, organik tarım sektörünü önemli bir yatırım tercihi haline getirmiştir. Organik tarım ürünleri üretimi ile Türkiye'de ikinci sırada yer alan Aydın, yaklaşık 66 bin hektarlık alanda yıllık 191.946 tonluk bir üretim hacmine sahiptir. Türkiye'de organik tarım ile uğraşan çiftçi sayısının en fazla olduğu (13.022 kişi) il olan ilimiz her gün bir yenisini açılan modern tesisleri ve deneyimli çiftçisi ile yakın zamanda ülke sıralamasında ilk sırada yer alacaktır.

Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarında hem üretim hem de tüketim bilincinin yüksek olduğu ilimiz bu alanlarda büyük yatırım potansiyeline sahiptir⁶.

³ FAOSTAT, <http://faostat.fao.org> /Erişim tarihi: 18 Nisan 2016.

⁴ P. Karahocagil ve İ. Tosun 2004, *Kestane, Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü-Bakış*

⁵ FAOSTAT, <http://faostat.fao.org> /Erişim tarihi: 18 Nisan 2016. Veriler 2013 yılına aittir.

⁶ *Aydın İli Tarımsal Yatırım Rehberi (2015)*, T.C Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi.

TOBB Sanayi Veritabanı 2014 yılı verilerine göre ilde kapasite raporuna sahip gıda ürünleri imal eden 311 adet firma ve bu firmalarda istihdam edilen 11.430 kişi bulunmaktadır. İlde gıda ürünleri imal eden, kapasite raporuna sahip firma sayısı (363 firma) tüm sektörlerde faaliyet gösteren kapasite raporuna sa-

hip firma sayısının %44,5'dir. Ayrıca gıda ürünleri imal eden, kapasite raporuna sahip firmalarda istihdam edilen kişi sayısı tüm sektörlerde faaliyet gösteren kapasite raporuna sahip firmalarda istihdam edilenlerin %38'idir. Bu oranlar ilde gıda ürünleri imalatı sektörünün önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

Tablo 2: Kapasite Raporu En Çok Kodlanan İş Kodları

Sıra	Açıklama	Kapasite Raporu Sayısı
1	Zeytinyağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar (prina dâhil)	81
2	Diğer meyveler – kurutulmuş	70
3	Pamuk tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	49
4	Yalnızca zeytinden elde edilen yağlar ve fraksiyonları, ham	45
5	Natürel/sızma zeytinyağı ve fraksiyonları	38

Kaynak: TOBB Sanayi Veritabanı, 2014

Aydın'da gıda imalatı sektöründe kapasite raporu en çok kodlanan ilk beş faaliyet incelendiğinde ilk sıranın zeytinyağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar (prina dâhil) olduğu görülür. Bu alanda üretim 2014 yılında yaklaşık olarak 215 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Diğer meyveler (muz, hurma, incir, ananas, avokado, guava, mango, mangosteen, turunçgiller, üzüm, fındık ve ceviz hariç) – kurutulmuş kapasite raporu en çok kodlanan ikinci faaliyetlerdir. Bu alanda 2014 yılında yaklaşık

olarak 156 milyon tonluk bir üretim gerçekleşmiştir. Pamuk tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar üretimi ilde kapasite raporu en çok kodlanan üçüncü faaliyetlerdir. Mevcut üretim 2014 yılında 436 milyon tondur.

Yalnızca zeytinden elde edilen yağlar ve fraksiyonları (ham), Natürel/sızma zeytinyağı ve fraksiyonları sırasıyla kapasite raporu en çok kodlanan dördüncü ve beşinci faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerde toplam üretim 84 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Aydın tarım ve gıda imalat sektöründe yatırım yapmak isteyen yatırımcılar için adeta bir cazibe merkezidir. İlin yatırımcılara sunduğu fırsatlar;

- Verimli topraklar, sulamaya uygun yeraltı ve yerüstü su kaynakları, uygun iklim koşulları,
- Yıl içerisinde birden fazla hasat imkânı sağlayan yüksek kalitede tarımsal ürün üretilebilmesi,
- Tarımsal üretimde kullanılabilen rüzgâr, güneş ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına sahip olması,
- Organik ve iyi tarım uygulamalarına uygunluğu, bu alanda deneyimli çiftçilerin varlığı,
- İncir ve zeytin üretiminde küresel, kestane üretiminde ise ulusal ölçekte söz sahibi olan bir il olması,
- Yüzyıllardır süregelen ihracat kültürü ve ihracatta uzmanlaşmış iş gücü,
- İmalat sanayiine girdi sağlayabilecek tarımsal ürünlerin çeşitliliği,
- Zeytinyağı, kuru meyve ve pamukta sektörel uzmanlaşma şeklinde sıralanabilir.

⁶ Aydın İli Tarımsal Yatırım Rehberi (2015), T.C Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi.

AYDIN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Aydın Yatırım Destek Ofisi (AYDO), Güney Ege Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliğine bağlı olarak 21 Nisan 2010 tarihinde faaliyete geçmiştir. Halen Aydın Ticaret Borsası binasında paydaşlarına ücretsiz olarak hizmet sunmaya devam etmektedir.

Aydın Yatırım Destek Ofisinin Görevleri

Yerli ve yabancı yatırımcıya yol göstermek, destek sağlamak ve buldukları şehir ile yatırım olanaklarının tanıtılmasını sağlamak temel amaçlarıyla oluşturulan Yatırım Destek Ofislerinin, 27 Ağustos 2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliğinde görevleri belirtilmiştir. Bunlar;

- *İlin iş ve yatırım ortamına ilişkin analiz, rapor ve strateji çalışmaları yapmak/yaptırmak,*
- *İlin iş ve yatırım ortamına ilişkin envanter çalışmaları yürütmek,*
- *Yatırımcılara bilgi sağlamak ve onları yönlendirmek,*
- *İş ve yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmak,*
- *Yatırımları izlemek,*
- *İlin iş ve yatırım ortamını tanıtmak ve ile yatırımcı çekmek,*
- *Devlet yardımlarına ilişkin olarak, ilgili mevzuatta belirtilen iş ve işlemleri yapmak,*
- *Yatırımcıların izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini, ilgili makam ve merciler nezdinde sonuçlandırmak üzere ajans yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek,*
- *Bilgilendirme ve raporlama çalışmaları yapmak,*
- *Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 4'üncü maddesine dayanılarak çıkarılan düzenlemelerde belirtilen iş ve işlemleri yapmaktır.*

Hazırlanan ve Hazırlanmakta olan Çalışmalar

Yatırım Destek Ofisimiz tarafından yukarıda bahse konu olan görev ve sorumlulukları çerçevesinde hazırlanan ve devam etmekte olan çalışmalarımız şunlardır:

- *Aydın İli Yatırım Ortamı*
- *Yatırımlara Yönelik İşlem Basamakları*
- *Aydın İlinde Yatırımcıların Yararlanacağı Teşvikler*
- *Aydın İli Organize Sanayi Bölgeleri Broşürü*
- *Aydın Tanıtım Kitabı*
- *İl Tanıtım ve Yatırım Stratejisi*

Bu çalışmaların yanı sıra ilimiz ve Bölgemizin tanıtımı yatırım olanaklarının geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen fuar, çalıştay, toplantı gibi etkinliklere katılım sağlanmakta; yenilikçi fikir sahibi girişimcilerle Melek yatırımcıların bir araya getirilmesine yönelik faaliyetlere destek verilmektedir.

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ

“BİR İŞLETMENİN ATIĞI DİĞERİNİN ALTINIDIR”

Hazırlayan: Dilşad AKAR / Uzman
Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

Endüstriyel simbiyoz modeli, endüstriyel işletmeleri ve bağlantılı oldukları diğer faaliyetleri bir eko-sistem olarak ele almakta ve işletmeler arası işbirliklerinin geliştirilmesi ile kaynak verimliliği ve atık azaltımı yönünde etkin çözümler oluşturulabileceğini ortaya koymaktadır. Model ile endüstriyel sistemlerde işbirliği yaklaşımıyla maliyetlerin azaltılması ve çevresel performansın geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

En yaygın kullanımı işletmeler arasındaki madde (atık, yan ürün, su) ve enerji değişimi ve yeniden kullanımınıdır. Buradaki en kritik iki husus işbirliklerinin madde ve enerji değişimi ile sınırlı olmaması ve işbirliği için fiziksel yakınlığın şart olmamasıdır.

Endüstriyel simbiyozda ekosistemde bulunan paydaşlar hammadde, lojistik, halkla ilişkiler, üretim süreçleri, insan kaynakları, ar-ge, pazarlama, çevre, sağlık

ve güvenlik ile enerji gibi birçok alanda olası işbirlikleri oluşturmaktadır.

Bu işbirlikleri sonucunda ise kaynak tüketiminde, depolamaya giden atık ve tehlikeli atık miktarında, karbondioksit salınımında, atık su miktarında ve üretim maliyetlerinde düşüş gözlenirken; ek satışlar, yaratılan iş ve istihdam, özel sektör yatırımları, inovasyon ve girişimcilikte artan bir ivme gözlenmektedir.

Endüstriyel simbiyoz son yıllarda ülkemizde de adından söz ettirmektedir. En kapsamlı endüstriyel simbiyoz araştırması İskenderun Körfezi çevresi için yapılmış ve 500'ün üzerinde simbiyoz olanağı tespit edilmiştir. Söz konusu bölgede endüstriyel simbiyoz projelerine meyve posasının kireç üretim tesisindeki atık ısı kullanılarak kurutulması ve hayvan yemine dönüştürülmesi; Çukurova bölgesinden kaynaklanan mısır atıklarının

yanı sıra, tavuk ve büyükbaş hayvan atıklarından biyogaz ve enerji üretimi; karayollarında kullanılan doğal agrega yerine, demir çelik sektöründen kaynaklanan cüraf atığının değerlendirilmesi gibi projeler örnek verilmiştir.

Bölgemizde de birçok sektörün iç içe bulunduğu endüstriyel ekosistemde birçok simbiyoz birlikteliğinin kurulabileceği aşikârdır. Örneğin tekstil, mermer, tarım ve hayvancılık atıklarının birçok farklı sektöre girdi olabileceği gibi enerji üretiminde de önemli farklar yaratabileceği bilinmektedir. Bölgedeki hammadde ve atık ürün matrisinin hazırlanması ve işbirliği ortamının oluşturulması için çalışmalar başlatılmıştır. Zaman alacak bu çalışmanın çevre bölgeler ve hatta ülkeler ile birlikte ele alınması ve bölgede de paydaşlar tarafından sahiplenilmesi modelin uygulanabilirliği için büyük önem arz etmektedir.

KALUNDBORG - DANİMARKA ÖRNEĞİ

Dünyanın en büyük diyabet ilacı üreticisi, endüstriyel enzim üreticisi ve lider bir termik elektrik üreticisinin ortak noktası ne olabilir? Danimarka'nın sahil kasabası Kalundborg'da birçok ortak noktaları bulunuyor.

İlaç üreticisi Novo Nordisk, enzim üreticisi Novozymes ve DONG Enerji, Danimarka'nın en büyük petrol rafinerisi olan Statoil ile birlikte atık yönetimi sürecinden yararlanan bir ekosistemin parçası. Endüstriyel simbiyozun liderleri olan bu şirketler atıklarını ve yan ürünlerini, maliyetleri ve karbondioksit salınımını azaltmak için değiş tokuş yapıyor. Bununla da kalmayıp çevrelerinde bir ekosistem oluşturarak daha küçük şirketlerin, çiftçilerin ve hatta kurumların da bu işbirliğinden yararlanmasını sağlıyorlar.

Kalundborg'ta buhar, su ve kondansattan; kül, kum, etanol ve biyokütle kadar 30 tür materyalin şirketler arasında değiş tokuşu yapılmakta ve bu 30 materyal 50 farklı proste kullanılıyor.

Örneğin DONG'un elektrik santralinden alınan buhar, kasabanın çevresinden dolanan bir boru hattı ile Novo Nordisk'e pompalanıyor ve burada bir temizlik maddesi olarak kullanılıyor. Yine elektrik santralinin külleri ve alçıtaşı atığı kasabadaki bir çimento ve bir alçı plaka üreticisine veriliyor.

Novo Nordisk ve Novozymes'in atık suları belediye için arıtılırken biyokütleri de belediyenin kullanımını için gübreye çevriliyor. Statoil de atık sülfür ve nitrojenini gübreye çevirerek salınımı düşürürken, kullanılmış suyunu da elektrik istasyonuna ve su rezervlerine veriyor.

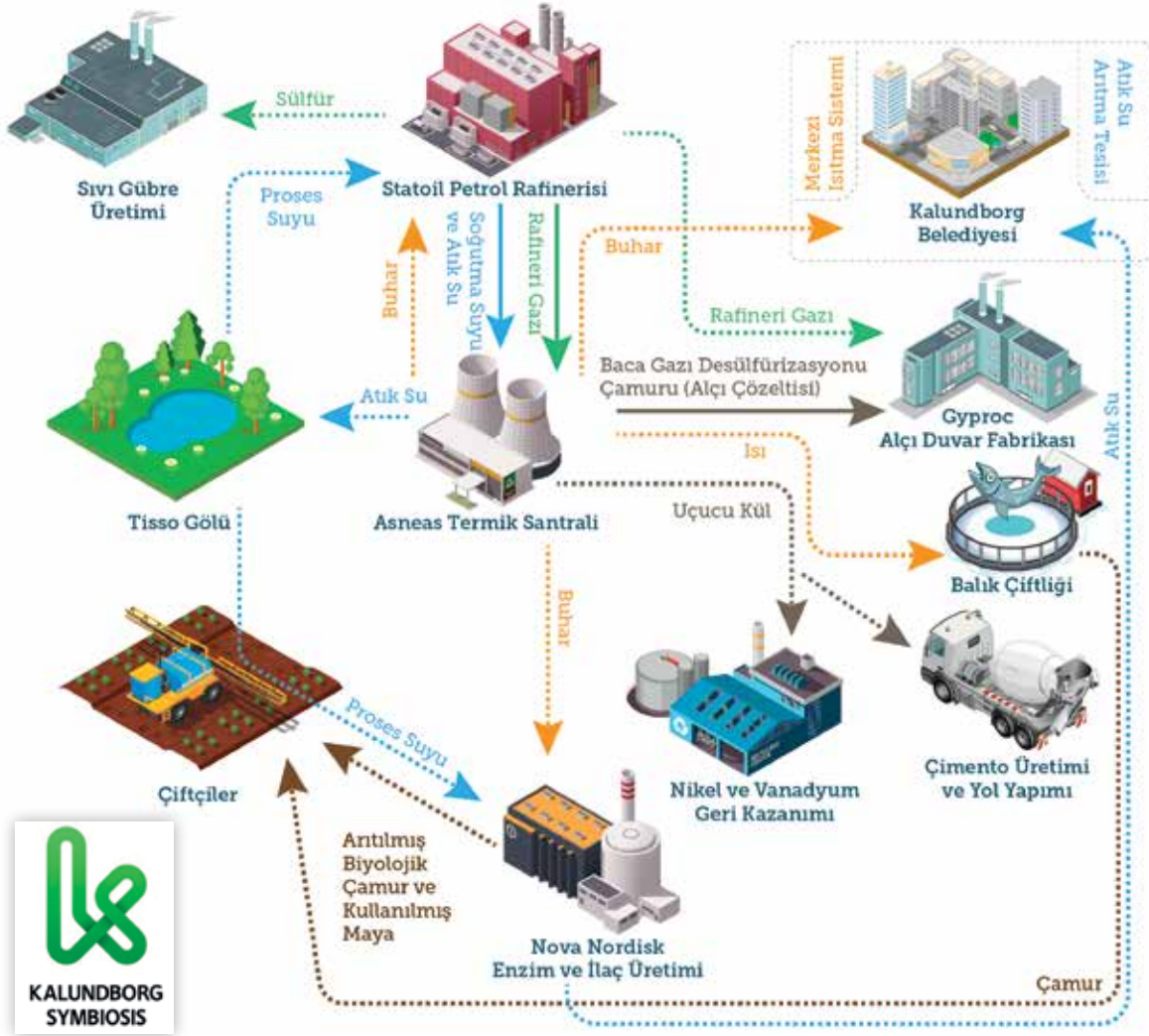
Kalundborg'daki sürekli evrilen ve gelişen atık yönetimi modeli akademinin dikkatini ilk 1990'larda çekmiş ve kasabada Simbiyoz Merkezi'nin kuruluşunu hızlandırmıştır.

Yapılan araştırmalarda Kalundborg'daki karbondioksit salınımının 270 bin ton/yıl düştüğü, 150.000 ton/yıl biyokütlenin gübreye dönüştürülerek toplam güb-

re ihtiyacının %60'ının bu şekilde sağlandığı, 3 milyon m³ /yıl su geri kazanıldığı, 15 milyon GJ/yıl enerji değerinde (75.000 evin yıllık elektrik tüketimine denk) buharın prosese dahil edildiği, 15 milyon m²/yıl alçı duvarına denk gelen alçı taşı kazanımı olduğu ve 250 milyon \$'dan fazla toplam kazanç elde edildiği bilinmektedir. 2013 yılında yapılan başka bir araştırmada ise Kalundborg'daki maliyetlerin yıllık 72 ila 87 milyon \$ aralığında bir düşüşe uğradığı belirlenmiştir. Söz konusu meblağ, Novo Nordisk gibi dünya insülinin yarısını üreten ve yıllık 10 milyar \$ hasılatı olan bir üretici için önemli olmayabilir fakat salınımdaki düşüş tüm dünya için büyük bir önem taşımaktadır.

Kalundborg'daki sürekli evrilen ve gelişen atık yönetimi modeli akademinin dikkatini ilk 1990'larda çekmiş ve kasabada Simbiyoz Mer-

Kalundborg Kasabasında Endüstriyel Simbiyoz Ağı

kezi'nin kuruluşunu hızlandırmıştır. Simbiyoz Merkezi'nin başkanı olan Mette Skovbjerg, bu modelin en etkileyici yanının, şirketlerin kendilerini çok kolay entegre etmesi olduğunu belirtirken sadece çevre dostu olmakla kalmayıp yaptıkları işin çok fazla dışına çıkmak zorunda kalmadan üretim maliyetlerinin ve karbondioksit salınımlarının düştüğünün altını çizmektedir.

Bu model ve işbirliği sayesinde ortaya çıkan başarı, yaratılan endüstriyel modele ve çevresel verimliliğe küresel bir ilgi yaratmış ve bunun sonucunda geçtiğimiz yıl 30 firma ile 20 farklı belediye yetkilisi

bu başarılı modeli yerinde incelemek için Kalundborg'a gelmiştir. Ziyaret eden belediyelerden birisi de Çin'in hızla gelişen şehri Guandong olmuştur.

İş dünyasının her kesiminden birçok yönetici bu ekosistemin yarattığı verimlilik ile katma değerli ürünlerden etkilenirken Avrupa Birliği Komisyonu bu modeli küresel ekonomi plan ve programlarına ekleme kararı almış ve en önemlisi ise Kalundborg endüstriyel simbiyoz modelini 80 milyar avroluk "Horizon 2020 Yenilik ve Büyüme Projesi"nde teşvik etmeye karar vermiştir.

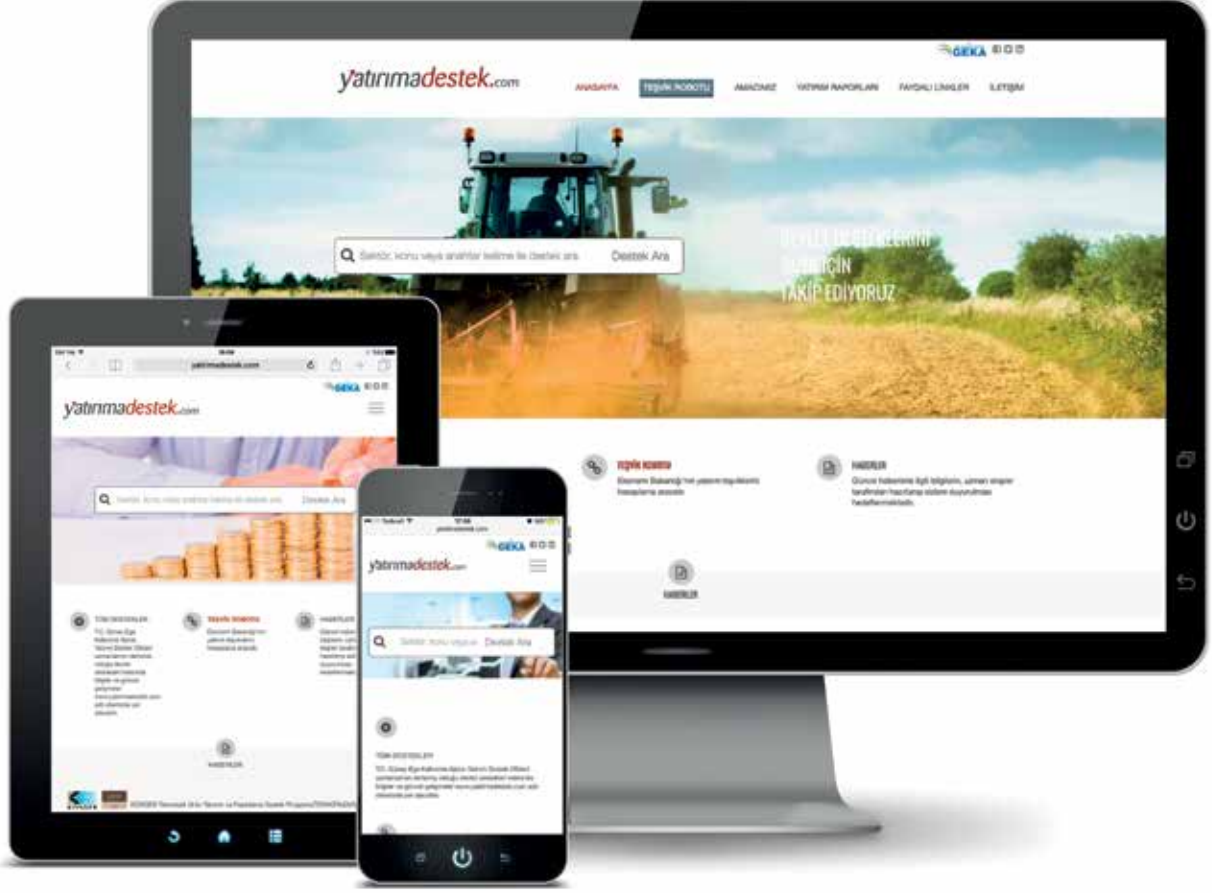
Ayrıca Avrupa Birliği Komisyonu Kalundborg'u, endüstriyel üretim alanında etkin kaynak kullanımı ve materyallerin geri dönüşümünde en iyi uygulama olarak ilan etmiştir.

Kalundborg Endüstriyel Simbiyoz Modeli, eko-endüstriyel park oluşumları ile halen gelişimini sürdürmekte ve farklı projelerle adını söz ettirmekte ve Avrupa Birliği fonları tarafından desteklenen "alg üretimi" projeleri ile atık suyu temizleme üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

Kaynakça

<http://www.nbcnews.com/business/energy/danish-trial-symbiosis-one-business-waste-anothers-gold-n482521>
Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, Endüstriyel Simbiyoz Programı Bilgilendirme Toplantısı ve Sinerji Çalıştayı Notları
Fotoğraf Reuters haber ajansına, Şema ise TTGV sunumuna aittir.

Türkiye'nin ilk Devlet Desteği Arama Motoru

yatirimadestek.com

Yatırımcıların ilgilendikleri sektör, konu veya anahtar kelime ile destek arayarak çok sayıda destek unsuru içerisinde uygun desteğe tek tıkla ulaşmak mümkün. Tüm güncel desteklerin konu ve kurum bazında aranabildiği www.yatirimadestek.com devlet destekleri ve teşvikleriyle ilgili tüm bilgilere ücretsiz erişilmesini sağlayan Türkiye'de ilk internet sitesi. Eklenen teşvik robotu uygulaması ile T.C. Ekonomi Bakanlığı yatırım teşvikleri kolaylıkla hesaplanabiliyor.

GÜNEY EGE, DUBAİ TURİZM FUARI'NDA YERİNİ ALDI

الملتقى
arabian
travel market™
25-28 April 2016 • Dubai

Dubai'de 25-28 Nisan 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen Arabian Travel Market (ATM) Turizm Fuarı'nda Ajansımız tarafından tahsis edilen Güney Ege standı turizm profesyonelleri tarafından ilgiyle karşılandı.

Ajansımızın, Aydın, Denizli ve Muğla'nın turizm potansiyelini Ortadoğu turizm pazarında tanıtmak amacıyla Dubai Turizm Fuarı'nda açtığı Güney Ege standı katılımcılardan yoğun ilgi gördü.

Ortadoğu turizm pazarı ile dünya turizminin temsilcilerini bir araya getiren ve 34 bin sektör temsilcisini buluşturan fuarda, Güney Ege Bölgesi'nden turizm kurum ve kuruluşları Ajansımızın Avrupa holünde tahsis ettiği stand alanında turizm profesyonelleri ile bir araya geldi. Bölgemizden Denizli Tur Operatörleri Derneği (DENTUROD), Bodrum Yarımadası Tanıtma Vakfı (BOYTAV), Muğla Ticaret ve Sanayi Odası (MUTSO) ile Marmaris Belediyesi otuz dokuz metre karelik stand alanında bölgenin ve buldukları destinasyonların tanıtımını yaptılar.

Özellikle otel ve turizm işletmeleri yetkilileri, tur operatörleri, seyahat acenteleri yetkilileri, turizm tedarikçileri, diplomatik temsilcilikler ve etkinlik organizatörleri

vb. turizm profesyonelleri ile birebir görüşmelerin yapıldığı stand alanında, Arap pazarının Güney Ege Bölgesi'ne yönlendirilmesi için bağlantılar kuruldu. Arap turist pazarının zengin turist profiliyle Güney Ege'nin yeni pazarlara açılmasında cazip olacağı ön görülerek yapılan görüşmelerde, bölgenin alternatif turizm alanlarından sağlık ve spa turizmi, kültür turizmi, spor turizmi ile macera turizminin tanıtımına yönelik tanıtım çalışmaları gerçekleştirildi.

Bu yıl 23'üncüsü düzenlenen ve Ortadoğu coğrafyasında gerçekleştirilen en büyük turizm fuarı olan Dubai Turizm Fuarı'na, özellikle hedef kitlesi Ortadoğu ülkelerinden gelen turistler olan ülkeler katılıyor. Birebir görüşmelerin etkin olarak gerçekleştiği ve böylelikle yeni iş bağlantılarının önünün açıldığı fuara ülkelerin dışında özellikle oteller katılımcı olarak yoğun ilgi gösteriyor. Fuarda zengin turizmi, aile turizmi, spor turizmi, macera turizmi, taşıma, sağlık ve spa turizmi, alışveriş turizmi ve kültür turizmi alt sektörleri yer alıyor.

DENİZLİ'DE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER VE YATIRIMLAR

Denizli Sanayi Odası Başkanı ve GEKA Yönetim Kurulu üyesi Müjdat KEÇECİ ile bu ay yaptığımız röportajda, Denizli ilinde öne çıkan sektörler, yatırımlar ve girişimcilik konularına yer verdik. Ayrıca Denizli Sanayi Odası (DSO) ve Ajansımızın faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelerini aldık.

Röportaj:

Ayşe Esin Başkan / Koordinatör - Denizli Yatırım Destek Ofisi

Metin Mert / Uzman - Denizli Yatırım Destek Ofisi

Anadolu Kaplanı olarak adlandırılan Türkiye'nin önemli sanayi kentlerinden birinin Sanayi Odası Başkanı olarak bize odanızın son dönemdeki çalışmalarından ve üye profilinizden bahsedebilir misiniz?

Denizli Sanayi Odası'nın geçmişi Türkiye'deki sanayileşme hareketiyle paraleldir. 43 yıllık bir geçmişe sahip olan Odamız, 1.500'e yakın üyesiyle faaliyetlerine devam ediyor. Her ne kadar tekstil Denizli'nin lokomotif sektörü olsa da ilimiz son yıllarda üretimini çok çeşitlendirmiştir. Denizli Sanayi Odası altında yapılanmış 18 adet meslek komitesi var ve bunlardan 8 tanesi altında tekstil sektörü kümelenmişken, diğer meslek komiteleri altında gıda, kimya, plastik, makine, metal, maden, elektronik gibi birçok farklı sektör bulunmaktadır. Son açıklanan İSO İlk 500 Anketi sonuçları da bu çeşitliliği doğrular niteliktedir. Bu sene Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin arasında 12 tane Denizlili firma bulunuyor ve bunların 5 tanesi kablo ve bakır tel, 2 tanesi demir-çelik, 2 tanesi tekstil, 1 tanesi de inşaat sektöründe faaliyet gösteriyor.

Bu çeşitliliği stratejik planına da yansıtan Odamız, tüm üyelerine yönelik genel etkinlikler yaptığı gibi sektörlerle özel ürettiği projelerle de sektör bazında firmalara destek oluyor. Denizli'de AB Hibe Programlarını en iyi kullanan kurumlardan biriyiz. Mermer sektörüne yönelik bir projemizi yeni tamamlamışken önümüzdeki ay kayıtlı istihdamın desteklenmesine yönelik 320 bin Avro bütçeli bir projeye daha başlıyoruz.

Dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler kapsamında, Denizli'deki yatırımların seyri ve durumu hakkında bilgi verebilir misiniz?

“

Bu dönemde yatırım yapılabilecek sektörlerin Ar-Ge'nin ve teknolojinin yoğun olduğu sektörler olduğu kanaatindeyim.

”

Sizin de bildiğiniz gibi Denizli'de uzun zamandır "greenfield" denilen sıfırdan bir yatırım gerçekleşmedi. Biz Denizli Sanayi Odası yönetimi olarak göreve geldiğimiz günden bu yana uzun zamandır atıl bir şekilde bekleyen Çardak Özdemir Sabancı OSB'yi harekete geçirmek ve buraya entegre bir sanayi tesisi yatırımı getirmek için uğraştık, ancak ne yazık ki görüşmelerimizden hiçbiri olumlu sonuçlanmadı. Bu nedenle biz de kendi uhdemizde bulunan arsaları çok cüz'i bir fiyattan satışa çıkardık. Amacımız Denizli'de yeni bir yatırım dalgası başlatmak ve bunu da başaracağız gibi görünüyor.

Sadece tek sektörde değil birkaç sektörde Türkiye'nin önde gelen kentlerinden biri olan Denizli'de gelişme potansiyeli olan sektörler ve yatırım yapılabilecek alanlar hakkında görüşlerinizi bizle paylaşabilir misiniz?

Denizli'de son birkaç yıldır en çok yatırım yapılan sektör enerji sektörü. Mevcut devlet destekleri devam ederse enerji yatırımlarının da devam edeceği kanaatindeyim. Tekstil konusunda bir yatırım yoğunluğu olduğunu görüyorum, mevcut firmalarımız daha verimli üretim yapmak için modernizasyon yapıyorlar ancak uzun zamandır sıfırdan tekstile yatırım yapmak isteyen bir yatırımcıyla karşılaşmadım. İşverenin üzerine getirilen istihdam maliyetlerinden sonra kimse emek yoğun bir sektöre yatırım

yapmak istemiyor; bu nedenle enerji gibi teknoloji yoğun, istihdam gerektirmeyen sektörlerle yöneliyorlar. Bir de hizmet sektörüne yatırımın son zamanlarda fazlaştığını görüyorum ancak bunun da geçici bir dönem olduğu kanaatindeyim.

Bu dönemde yatırım yapılabilecek sektörlerin Ar-Ge'nin ve teknolojinin yoğun olduğu sektörler olduğu kanaatindeyim. Denizli'deki Teknokent bünyesinde fikirleri yatırıma dönüşecek birçok gencimiz var. Yenilikçi düşünceleri olan kuluçka firmalarına yatırım yapılabileceği kanaatindeyim.

Denizli ekonomisinin gelişmesini sürdürmesi ve yeni güçlü atılımlar yapabilmesi için devlet, özel sektör ve STK'lar tarafından neler yapılması gerektiğine inanıyorsunuz?

Teşvik sistemimizin acil bir revizyona ihtiyacı var. Uygulanan bölgesel teşvikle daha ileriye gidemiyoruz. Özel sektör ve STK temsilcilerinin görüşleri alınarak teşvik sistemi acilen yenilenmelidir. Dünya trendleri gerek kamu kurumları gerekse STK'lar tarafından yakından takip edilmelidir.

Ayrıca sivil toplum örgütleri, Ar-Ge, markalaşma, inovasyon gibi konularda üyelerin bilinçlendirmek için çalışmalar yapılmalıdır. Bunlar sadece eğitim çalışmaları da olmamalıdır. Çalışma ziyaretleri düzenlemek veya uzman konuklar davet etmek

Denizli’de şu anda melek yatırımcı olarak tek bir odak noktam var, o da Teknokent. Teknokent’teki gençleri önemsiyorum ve fırsat buldukça onları tanımaya, onlarla tanışmaya çalışıyorum. Çalışmalarını dinliyorum ve sonrasında onların uygun yatırımcılarla buluşmasını sağlıyorum.

de farkındalık çalışmaları içerisinde yer almalıdır. Örneğin şu anda tüm dünyayı saran bir Endüstri 4.0 trendi var. Ben bunun önemli bir hareket olduğuna inanıyorum ve bu konudan Denizli Sanayi Odası üyelerini mahrum bırakmamak için çalışmalar yürütüyorum.

Ekonominin lokomotifleri olarak tanımlanan KOBİ’lerin Denizli’de en çok karşılaştıkları sorunlar nelerdir ve bunların aşılması için ne gibi önlemler alınmalıdır?

Şu anda KOBİ’lerin en önemli problemi, finansmandır. Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan şirketlerimiz o finansmanı bulduktan sonra da teminatlandırma konusunda ciddi problemlerle karşılaşılıyor. Fabrikasında milyon dolarlık makineleri olan, milyon dolarlık bir tesisi olan iş insanından teminat olarak ipotek talep ediliyor. Sanayi Bakanlığının üzerinde çalıştığı bir projesi var. Makinelere arabalara verilen plakalar gibi plakalar verip sanayicinin makineleri de teminat olarak göstermesini sağlayacaklar.

Böylece hem ülkemizdeki makine parkının düzgün bir takibi yapılacak hem de sanayicilerimizin en büyük finansman problemlerinden biri çözülmüş olacak.

Lisanslı bir melek yatırımcı ve KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.’nin Başkanı olarak Denizli’de girişimcilik ve girişimcilerin desteklenmesi yönünde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Diğer illerde olduğu gibi Denizli’de de girişimcilik kursları veriliyor ve kurslara olan rağbet fazla; ancak tüm Türkiye’de bu kursiyerlerin içerisine imalat sanayiine yönelik yatırım yapanların oranı %0,1; yani her 1.000 kişiden sadece 1’i sanayiye yatırım yapıyor. KOSGEB’in ve TÜBİTAK’ın fonları yeterli rakamlara ulaşmıyor. Bu nedenle “fonlar fonu” olarak adlandırılan “Türkiye Yatırım Fonu”nun bir an önce hayata geçmesi gerektiğine inanıyorum. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. de bu fonun yönetilmesinde önemli bir pozis-

yonda olacak. Bu fon sayesinde girişimcilik kavramının da değişeceğini düşünüyorum.

Denizli’de lisanslı melek yatırımcı olarak ne gibi faaliyetleriniz vardır? Yatırım yapacağınız girişimlerde aradığınız özellikler nelerdir? Son zamanlarda bir yatırımınız oldu mu?

Denizli’de şu anda melek yatırımcı olarak tek bir odak noktam var, o da Teknokent. Teknokent’teki gençleri önemsiyorum ve fırsat buldukça onları tanımaya, onlarla tanışmaya çalışıyorum. Çalışmalarını dinliyorum ve sonrasında onların uygun yatırımcılarla buluşmasını sağlıyorum.

En son Aydın Bölgesi’nden gelen bir girişimcinin pirinadan odun kömürü üretme fikrini kuluçka döneminden sonra devraldım. Umuyorum başarılı bir şekilde hayata geçirdiğimiz bir proje olacak. Yatırım yaptığım projelerin fikir aşamasını atlamış, kuluçka dönemin-

de girişimler olmasını istiyorum. Çevreye duyarlı ve bir ihtiyaca cevap veren fikirler benim için öncelikli oluyor.

Geçtiğimiz aylarda Ajansımız tarafından sizinle buluşturulan melek yatırımcı, kurulan firma ve gelişmeler hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

Daha önce de bahsettiğim gibi kuluçka aşamasında bir girişimi devraldık. Fikir sahibi olan arkadaşlarla ortak bir şirket kurduk ve sonraki aşamalarda nasıl hareket edeceğimize dair yolumuzu çizdik. Şu anda üretime esas denemelerimizi yapıyoruz. Umuyorum kısa zamanda denemelerimizi tamamlayıp üretime geçeceğiz.

Odanızın genç girişimcilere ve kadın girişimcilere destek anlamında uygulamaya koyduğu veya yapmayı planladığı projeler var mıdır?

Geçmiş dönemlerde gerek genç girişimcilere yönelik gerekse kadın girişimcilere yönelik projelerimiz oldu ancak şu anda yürüttüğümüz aktif bir projemiz yok. TOBB, bünyesinde kurduğu kadın ve genç girişimciler kurullarıyla oldukça güzel çalışmalara imza atıyor. Bence önemli olan birilerinin girişimci olmasını sağlamak değil; bu girişimleri sürdürülebilir kılmaktır. İşte TOBB tam da burada devreye giriyor ve girişimciler arasında bir network kurulmasını sağlayarak, girişimcilerin birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunmasını sağlıyor.

Güney Ege Kalkınma Ajansı tarafından girişimcilere yönelik yapılan çalışmalar, verilen destekler ve düzenlenmesi planlanan "Güney Ege Girişimci Yatırımcı Buluşmaları (Demoday)" konusunda ne düşünüyorsunuz?

GEKA bünyesinde bulunan Yatırım Destek Ofisleri'nin her geçen gün daha aktif çalıştığına tanık oluyoruz. Bu gerek bölgemiz gerekse Denizli için oldukça olumlu bir gelişme. Haziran sonunda gerçekleştireceğimiz Demoday etkinliğini ise çok önemsiyorum. GEKA – Denizli Sanayi Odası – Teknokent işbirliğinin bir ürünü olacak olan Demoday etkinliğinde umuyoruz ki genç girişimcilerimizi yatırımcılarımızla buluşturup, onların yolunu çizmelerine katkı sağlayacağız.

“

Bu ülkenin geleceği gençlerin elinde olacaktır. Bu nedenle gençler için ve ülkem için olan her görevi seve seve üstleniyorum ve elimden geleni yapıyorum.

”

Diğer taraftan melek yatırımcılık kültürüyle henüz tanışmamış olan birçok sanayicimizi bu kültürle tanıştırmak istiyorum. Bu nedenle bu etkinliğin başarısı bence gelecekte oluşturacağımız strateji açısından çok önemli.

Türkiye'nin en aktif sanayi odalarından biri olan Denizli Sanayi Odası'nın ve KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı; Türkiye'nin en önemli firmalarından biri olan Er-Bakır'ın aktif yönetim kurulu üyesi; TOBB Yüksek Koordinasyon Kurulu Üyesi gibi aynı anda bir çok önemli faaliyeti bir arada yürütüyorsunuz, bunu nasıl başardığınız konusunu özellikle gençlere ve girişimcilere ilham olabilmesi için bizimle paylaşabilir misiniz?

Bazen ben de şaşırıyorum ama yapılmayacak diye bir şey yok. Bu saydıklarınız benim sivil toplumda aldığım görevlerin sadece bir kısmı; ayrıca şirkette de belli birtakım sorumluluklarım var.

İyi bir planlama ile her şey mümkün. Ben bu anlamda teknolojiyi iyi kullandığımı düşünüyorum. Sosyal aktiviteler de dahil olmak üzere tüm etkinliklerimi mutlaka takvimime yazarım. Böylece hem iki aktivitenin çakışmasını engelliyorum hem de aylık ve haftalık kontroller yaparak toplantılarıma önceden hazırlık yapma şansı elde ediyorum.

Enerjimi ise düzenli spordan aldığımı söyleyebilirim. Her sabah erken kalkıp bir aksilik olmadığı sürece sporumu yaparım. Genç yaşlı herkese spor yapmalarını tavsiye ederim. Bir hayat standardı haline geldiğinde spor, insanın hayat kalitesini ve enerjisini yükseltiyor.

Ayrıca ülkemizi seviyorum ve gençlere inanıyorum. Bu ülkenin geleceği gençlerin elinde olacaktır. Bu nedenle gençler için ve ülkem için olan her görevi seve seve üstleniyorum ve elimden geleni yapıyorum.

DENİZLİ YATIRIM ORTAMI ve YATIRIM DESTEK OFİSİ FAALİYETLERİ

Medeniyetlerin beşiği, yatırımların eşiği Denizli’de buluşalım.

Denizli, antik çağlardan günümüze uzanan tarihi yolculuğu boyunca birçok betimleme ile adlandırılmış yer yüzünün özel kentlerinden biridir. Bir kent düşünün ki antik çağlardan günümüze ticaret, dokuma, mermercilik, sağlık turizmi kentteki ekonomik faaliyetler olarak süregelsin... Bu anlamda Denizli’yi, birçok medeniyete ev sahipliği yapmış binlerce yıllık gözde yerleşim merkezi; Kutsal Hac Yolu kabul edilen Efes-İzmir yolunun sonunda yer alan önemli bir uygarlık beşiği; antik çağlardan bugüne sağlık kenti; ticari geçmişin 7500 yıl öncesine uzandığı kent; dokumacılık kültürü 4.-5. yüzyıla dayanan yerleşim yeri; Anadolu Kaplanı vb. birçok şekilde anabiliriz. Bu özel kent bu

sıfatlar ile durup dururken özdeşleştirilmemiştir. Konumu, iklimsel anlamda Akdeniz ve kara iklimlerinin bulunduğu yer olması, bunun toprak yapısı ve ürün desenine etkisi ile bir yandan önemli bir tarım merkezi ve tarıma dayalı sanayi potansiyeline sahip olan Denizli; bir yandan antik çağlardan bugüne uzanan ticari birikim ve deneyimi ile girişimcilik yönünün beslediği sanayisi; döneminde güzelleşme, güzel yaşlanma, sağlık için geline benzersiz doğal, tarihi ve kültürel değerleriyle önemli bir alternatif turizm merkezidir.

Bütün bu zenginlikleri ile birlikte; yenilikçi yaklaşımı ve girişimcilik yönü ile öne çıkan Denizli’de tekstil ile konfeksiyondan mermerci-

liğe, bakır, tel ve kablo sanayiden makine üretimine, organik tarım ile seracılıktan metal ve haddeciliğe, dericilikten cam ve çimentoya, kimyasal ve plastik üretiminden geri dönüşüme, termal turizmden bağcılık ve şarap üretimine, inanç ve kültür turizminden ekoturizmine kadar uzanan geniş bir potansiyelde yatırım yapma olanağı bulunmaktadır.

Çok yönlü yapısı, güçlü insan kaynakları, zengin biyolojik çeşitliliği, tarihi ve kültürel özellikleri ile kent; yerinde ve güvenli bir yatırım ortamı sunarak yenilik, temiz üretim ve teknoloji odaklı yerli/yabancı yatırımcılarını beklemektedir.

Denizli'deki Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı

İşkolü Oranı	Sayı	Yüzde
Tekstil & Konfeksiyon	572	42,72%
Mermer & Madencilik	192	14,34%
Metal-Madeni Eşya & Makine	143	10,68%
Gıda & İçecek	122	9,11%
Kimya & Plastik	90	6,72%
Ahşap, Kağıt, Basım, Mobilya	70	5,23%
Diğer Sektörler	59	4,41%
Kablo & Bakır Tel	52	3,88%
Ana Metal Sanayi	39	2,91%
TOPLAM	1339	100

Kaynak: Denizli Sanayi Odası, 2016. (Sanayi Odası Üye Profili)

Denizli ticari birikimi ve güçlü firmaları ile Türkiye ekonomisinde önemli yer tutmaktadır. İstanbul Sanayi Odası verilerine göre (2015), Türkiye'de 2014 yılında ilk 1000 içerisine giren Denizli firmaları toplam 21 adettir. Bunların 8 tanesi kablo sektöründe, 7 tanesi tekstil sektöründe, 2 tanesi gıda sektöründe, 2 tanesi demircilik sektöründe ve 2 tanesi de çimento, beton sektöründe faaliyet göstermektedir. İstanbul Sanayi Odası'nın 2016 yılı verilerine göre ise, Türkiye'de 2015 yılında ilk 500 firması içerisine giren Denizli firmaları toplam 11 adettir. Bunların 4 tanesi kablo sektöründe, 2 tanesi tekstil sektöründe, 2 tanesi gıda sektöründe, 2 tanesi demircilik sektöründe ve 1 tanesi de çimento, beton sektöründe faaliyet göstermektedir. 2 yılın listesinde de Denizli'de kurulan, günümüzde ise merkezi İstanbul'da bulunduğu için İstanbul firması olarak listede yer alan bir firma da bulunmaktadır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilere göre, Türkiye'nin 2015 yılındaki en ihracatçı sekizinci ili olan Denizli'nin ihracatı 2.523.669,21 dolar olarak gerçekleşmiştir. TİM'in 2016 yılında açıkladığı listeye göre, Denizli'deki 21 firma Türkiye'nin 2015 yılındaki ilk 1000 ihracatçı firması arasında yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kuru-

mu (TÜİK) verilerine göre, Denizli'nin ihracatında ön plana çıkan sektörler; tekstil ürünleri; ana metal sanayi; giyim eşyası; elektrikli makine ve cihazlar; metalik olmayan diğer mineral ürünler; metal eşya sanayi; gıda ürünleri ve içecek; taş ocakçılığı ve diğer madencilik; makine ve teçhizat (başka yerde sınıflandırılmamış) ile tarım ve hayvancılık'tır.

Denizli'de üretim ve ihracat başarısının katma değerinin daha yüksek hale getirilmesi ve potansiyelin harekete geçirilmesinin hızlandırılması için çeşitli çalışmalar başlatılmıştır. Denizli'de teknik tekstil, savunma sanayiye yönelik teknik tekstil, kimyasal maddelerin üretimi, temiz üretim teknolojileri, bilgi teknolojileri ve nanoteknoloji alanlarında da faaliyet gösteren ve/veya bilgi üreten kurum ile firmalar bulunmaktadır. Bununla birlikte varolan potansiyele hız kazandırmak üzere Denizli orta-ileri teknoloji ve ileri teknoloji yatırımları için yatırımcılarını beklemektedir.

Denizli sadece sanayisi ile ön plana çıkan bir kent olmayıp aynı zamanda turizm ve tarımsal üretim potansiyeli ile de önemli bir yere sahiptir. Denizli İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü verilerine göre Denizli'de ekonomik olarak tarımı yapılan 125 çeşit ürün bu-

lunmaktadır. Denizli'den 62 ülkeye 96 çeşit tarım ürünü ihraç edilmekte olup bunlar arasında yaş ürünlerde başta sofralık üzüm olmak üzere, nar, ayva, şeftali, elma ve kiraz; kuru ürünlerde leblebi, kekik, ay çekirdeği, anason, kimyon, haşhaş, kuru üzüm vb. ürünler yer almaktadır. Denizli Türkiye'de üretilen kekiğin %90'ını, çerezlik ayçiçeğin %15'ini, leblebinin %80'ini karşılamaktadır. Denizli kekik üretiminde dünya 1'incisi, çerezlik ay çekirdeği ve haşhaş üretiminde Türkiye 1'incisi, üzüm üretiminde Türkiye 2'ncisi ve süt üretiminde Ege'nin 4'üncü en büyük ve Türkiye'nin 9'uncu büyük üreticisidir.

Denizli'de yerel yatırımcıların yanı sıra yabancı yatırımcılar da yatırım yapmaktadır. Yabancı yatırımlar sayısı olarak nispeten az gözükmele birlikte yatırımlar değer açısından incelendiğinde Denizli, Türkiye'nin önde gelen kentleri arasında yer aldığı görülmektedir. Bu durum, nitelikli işgücü, birikim ve altyapı gerektiren yabancı yatırımlar açısından kentin cazibesi ve potansiyelini ortaya koymaktadır. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerine göre, Denizli'de faaliyet gösteren Almanya (3), Hollanda (2), İtalya (2), İngiltere (1), İsviçre (1), İsveç (1), Kuveyt (1) ve Finlandiya (1) kökenli 12 adet yabancı sermayeli yatırımcı firma bulunmaktadır.

Denizli'de kenti ve yatırım olanaklarını tanıtmaya, yatırımcı çekmeye, yatırım ortamının iyileştirilmesine ve desteklerden daha fazla yararlanılmasına katkı sağlamaya yönelik çalışan Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından potansiyel yatırımcı ve girişimcilere yönelik çeşitli hizmetler ücretsiz olarak sunulmaktadır. Benzer hizmetler bölgemizin diğer yatırım destek ofisleri olan Aydın ve Muğla YDO tarafından da verilmektedir.

Denizli Yatırım Destek Ofisi Tarafından Sunulan Hizmetler

- ☉ Kentin ve yatırım olanaklarının tanıtımı,
- ☉ Yatırım arazisi araştırması ve alternatif yatırım alanları konusunda bilgilendirme,
- ☉ Yerli ve yabancı yatırımcıların ağırlanması, saha ziyaretleri ve incelemelerin yapılması,
- ☉ Firma ziyaretleri ve yatırımcıların eşleştirilmesi, girişimci-melek yatırımcı buluşturması.
- ☉ Sektörel destek mekanizmalarına ilişkin rapor, broşür, akış diyagramları hazırlanması; izin ve ruhsat işlemlerinin takibi.
- ☉ Türkiye'deki destek mekanizmaları hakkında bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık (Ajans, Ekonomi Bk.lığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bk.lığı, TKDK, KOSGEB, TÜBİTAK; TKDK destekleri , krediler ve teşvikler)
- ☉ Teşvikler hakkında danışmanlık hizmeti sunulması, teşvik belgesi düzenlemesi, tamamlama ekspertizi ve vizesinin yapılması.

Denizli YDO koordinesinde Denizli'deki potansiyel yatırımcı ve girişimcileri, yatırım alanları konusunda daha hızlı ve etkin bilgilendirmeye yönelik "Denizli Yatırım Arazisi Envanteri Bilgi Sistemi"nin oluşturulması için çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmanın diğer faaliyetler ile birlikte hizmet süreçlerinin hızlandırılması, kentin yatırım imkânlarının tanıtımı ve yatırım ortamının iyileştirilmesi gibi konularda katkı sağlanması beklenmektedir. Bu kapsamda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile protokoller yapılmıştır. Sistem kurulmasına yönelik teknik altyapının oluşturulmasına yönelik incelemeler ve hazırlıklar sürdürülmektedir. Ayrıca bu alanda işbirliği yapmaya yönelik Denizli Defterdarlığı ile bir ön protokol yapılmıştır. Bu çalışmaya pilot olarak Denizli'den başlanılmış olup bölgenin diğer kentlerine yayılması planlanmaktadır.

Kenti ve yatırım olanaklarını tanıtmak üzere çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu kapsamda Denizli'yi; doğal, kültürel, tarihi değerlerinden yöresel zenginliklerine, öne çıkan niteliklerinden,

markalaşan değerlerine ve ekonomik faaliyet alanlarına kadar uzanan geniş bir ölçekte tanıtan "Bir Denizli Seyahati" Türkçe, İngilizce, Almanca, Japonca ve Rusça olarak hazırlanmıştır. Uluslararası etkinlikler, ziyaretler, oteller, havalimanları, tur operatörleri, ağırlanan heyetler ve ilgili tüm paydaşlarımız vesilesiyle İngiltere'den Ekvator'a Tacikistan'dan Makedonya'ya Rusya'dan Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'ya dünyanın çeşitli ülkelerine kadar ulaşması sağlanmıştır. Denizli'de Pamukkale ve Karahayıt'ta bulunan termal otellerimiz ve tıp merkezimiz tarafından ağırlanan ve kentte kalma süreleri uzatılmaya çalışılan konuklarımıza sunularak kenti tanımalarına ve kentte yapabilecekleri faaliyetler hakkında bilgi sahibi olmalarına olanak sağlanmaktadır.

Denizli'yi ve bölgenin diğer illerini yatırım olanaklarını tanıtmak üzere ulusal ve uluslararası etkinliklere Ajansımız bünyesinde yatırım destek ofisi personeli tarafından da katılım sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Londra World Travel Market, ITB Berlin Turizm Fuarı, 6. Üsküp Uluslararası Turizm Fua-

rı, İzmir Travel Turkey ve Antalya Yöresel Ürünler Fuarı (YÖREX) vb. etkinlikler takip edilmektedir. Fuarda yapılan görüşmeler neticesinde tur firmalarının web sitelerine Denizli'nin tanıtımına yönelik "Bir Denizli Seyahati"nin yabancı dil versiyonlarıyla eklenmesi sağlanmıştır.

Denizli'de yatırım ortamının iyileştirilmesi, yatırım olanaklarının ve desteklerin tanıtımı, desteklerden faydalanma oranının artmasına katkı sağlanması, ilgili kurum/kuruluş ve yatırımcı ile girişimcilerin yönlendirilmesi için çeşitli sektör ve paydaşlara yönelik bilgilendirici kitapçık setleri Denizli YDO tarafından hazırlanmış ve ilgili paydaşlarımızla paylaşılmaya devam edilmektedir. Bu çalışmalardan bazıları "Denizli İş ve Yatırım Ortamı", "Sivil Toplum Kuruluşlarına Yönelik Destekler", "Ekonomi Bakanlığı Destekleri", "Denizli'de Turizm ve Sağlık Sektörü: Yatırım Süreçleri ile Destekler", "Denizli Yenilenebilir Enerji Broşürü"dür.

“

GÜVENLİ YATIRIM İÇİN DENİZLİ,
YERİNDE DESTEK İÇİN DENİZLİ YDO,
HEP SİZİN YANINIZDA...

”

AJANSIMIZ ÜSKÜP TURİZM FUARI'NDA

Makedonya'nın Üsküp şehrinde 6. Uluslararası Turizm Fuarı gerçekleştirildi. Ajansımız, Güney Ege Bölgesini tanıtmak amacıyla Türkiye standı içerisinde fuara katılım sağladı.

Makedonya'nın başkenti Üsküp'te bu sene 6'ncısı düzenlenen Uluslararası Turizm Fuarı 14-16 Nisan 2016 tarihleri arasında ziyaretçilerini ağırladı. Türkiye, bu sene fuara özellikle sağlık turizmi odağı ile katılım sağladı. Bölgemiz için en önemli alternatif turizm türlerinden biri olan sağlık turizmini tanıtmak amacıyla Ajansımız da Türkiye standı içerisinde yer aldı.

T.C. Üsküp Büyükelçisi Ömer Şölenil ile Makedonya'daki Ticaret Müşavirliği, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Makedonya Türkiye Ticaret Odası ve Kültür ve Tanıtma Müşavirliği yetkililerinin ziyaret ettiği standta yetkililere Ajansımız ve Bölgemiz hakkında bilgi verildi. Ayrıca fuar ziyaretçilerine bölgemizdeki sağlık turizmi konusu başta olmak üzere Aydın, Denizli ve Muğla'nın markalaşan destinasyonları hakkında bilgilendirme yapıldı.

İTALYAN BASIN HEYETİ'NİN GÜNEY EGE ANTİK KENTLERİNİ KEŞFİ

İtalya'nın önde gelen basın kuruluşlarının temsilcileri, Güney Ege'deki antik kentlerin İtalya'da tanıtılması amacıyla, Bölgemizi ziyaret etti.

Ajansımız, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Roma Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşavirliği ve İzmir Kalkınma Ajansı işbirliğinde, İtalyan Basın Heyeti'ne yönelik antik kentler ana temalı tanıtım turu gerçekleştirdi.

Tanıtım turu etkinliğine İzmir Kalkınma Ajansı eşliğinde İzmir ve Efes Antik Kentiyle başlayan heyet, 4-6 Haziran 2016 tarihleri arasında Bölgemizi ziyaret etti.

İtalya'da özellikle arkeoloji ve tarih alanında seçkin okuyucu ve izleyici kitlesine sahip basın kuruluşlarının temsilcilerinin ağırlandığı tanıtım turu etkinliğine; Archo Magazine'den yönetmen Andreas Steiner ve fotoğrafçı Domenico Antonio Frassinetti, TV2000 kameramanı Rocco Tolve, Touring Magazine'den gazeteci Antonio Armano ve fotoğrafçı Claudio Morelli, Aska Basın Haber Ajansı'ndan yapımcı Alessandro Zicca ve gazeteci Flaviana Scisci katıldı.

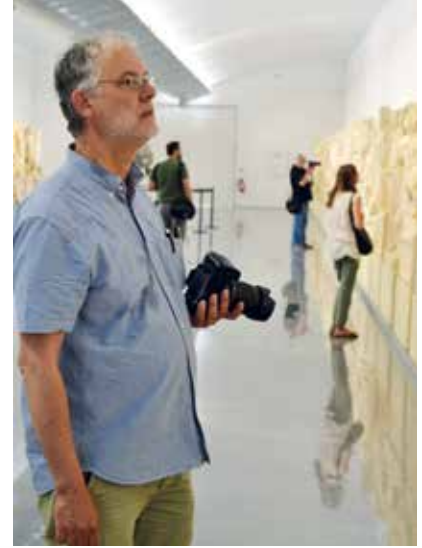
Basın heyeti sırasıyla, günümüze kadar gelen en iyi Helenistik kent örneği ve seçkin bir İyon şehri olan Priene; antik çağların kehanet merkezi olan ve Apollon Tapınağı'nın da bulunduğu Didyma; bilim ile felsefenin doğum yeri ve Arkaik

dönemde denizciliğiyle parlamış Miletos; adını, aşk ve güzellik tanrıçası Aphrodite'ten alan heykel sanatının başkenti Aphrodisias; Hıristiyanlığın ilk yedi kilisesinden birine sahip olan Laodikya ve Frig, Helen, Roma ve Bizans medeniyetlerine ev sahipliği yapmış Hierapolis antik kentleri ile Dünya Mirası beyaz cennet Pamukkale'yi rehber eşliğinde ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

Tarihte çok sayıda uygarlığa ev sahipliği yapmış ve dünya tarihi açısından çok önemli olan Güney Ege'deki antik kentlerin tanıtımı için gerçekleştirdikleri çalışmadan dolayı memnuniyetlerini dile getiren basın heyeti, çalışmanın İtalya'da oldukça ses getireceğini ifade etti.

PAM TERMAL OTEL TEDAVİ MERKEZİNE DÖNÜŞÜYOR

Denizli

Beytur Beyşehir Turizm İşletmeleri A.Ş. tarafından, Ajansımız 2013 yılı Alternatif Turizm Mali Destek Programı kapsamında "Pam Termal Otel Tedavi Merkezine Dönüşüyor" projesi sunulmuş ve destek almaya hak kazanmıştır. Proje ile Bölgede alternatif turizm kapsamında sağlık turizmini geliştirmek, bölgedeki termal turistik otel faaliyeti gösteren işletmelere SPA ve kür merkezlerinin yanında termal tedavi merkezlerinin kurulması doğrultusunda örnek olmak, günübirlik konaklamaların yerini uzun süreli konaklamaların almasını sağlamak, grup turizmine hizmet vermekte olan oteli sağlık turizmine dönük hizmetleri de verebilecek düzeye getirmek amaçlanmıştır. Bu yolla her yıl Karahayıt Beldesine gelen yaklaşık günlük 5.000 kişilik yerli ve yabancı misafirlerin de faydalanabileceği teşhis ve tedavi hizmetlerini sunmasını sağlamak, termal kaynaklardan daha bilinçli yararlanılması ve bölgenin yerli yabancı misafirlere tanıtımının güçlenmesine katkı sağlanması planlanmıştır.

Toplam bütçesi 573.219 TL olan projeye Ajansımız tarafından 256.283 TL destek sağlanmıştır. Proje kapsamında hastaların katlar arası ulaşımının sorunsuz bir şekilde sağlanabilmesi için sedye asansörü ve engelli asansörü alınmıştır.

Denge kuramayan, uzuvlarını yeterince kullanamayan, eklem-kas güçleri yeterli olmayan hastalara yönelik olarak rehabilitasyon-egzersiz havuzu sistemi kurulmuştur. Ayrıca fizik tedavi hastalarına, çeşitli uzuvlarını kullanamayan hastalara, dermatolojik rahatsızlıklara yönelik çeşitli ekipmanlar alınmıştır. Bunun yanında biyokimya, sedimentasyon ve CBC cihazları, portatif röntgen cihazı gibi çeşitli ölçüm ve görüntüleme cihazları alınmıştır.

Proje ile termal su kaynaklarının kullanım etkinliği sağlanmış, sağlık turizminin geliştirilmesine katkı sağlanmıştır. Ürün çeşitliliğinin artırılması ile işletme verimliliği yükselmeye başlamış, işletmenin rekabet gücü önemli oranda artmıştır.

Aydın İl Özel İdaresi tarafından 2010 yılı İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı (Küçük Ölçekli Altyapı Projeleri) kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "Dilek Yarımadası Güneşin Koruması Altında" projesi ile Dilek Yarımadası Milli Parkı içindeki jandarma karakollarının elektrik ihtiyacının güneş enerjisi ile karşılanması, karakollardaki jeneratörlerden kaynaklanan ve Milli Park içindeki biyoçeşitlilik ve doğal yaşam için tehdit oluşturan gürültünün ve karbondioksit salınımlarının önlenmesi amaçlanmıştır.

Mevcut durumda jandarma karakollarının elektrik ihtiyacı Milli Park'ta elektrik iletim hatlarının geçmesine izin verilmemesinden dolayı belli saatlerle çalıştırılan

jeneratörler vasıtasıyla sağlanmaktaydı. Bu durum Milli Park'ta hava ve gürültü kirliliğine neden olduğu ve maliyetler de göz önünde bulundurulduğunda verimsiz bir çözüm olduğu görülmüştür. Bu proje ile çevreye duyarlı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı sistemlerin kurulması ile söz konusu sorunların çözümü amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 165.830 TL destek verilen ve 248.813 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan projede Dilek Yarımadası Milli Parkı sınırları içerisinde bulunan üç jandarma karakoluna mevcut jeneratör sistemiyle paralel çalışabilen offgrid PV sistemler kurulmuş ve karakolların elektrik tüketimini asgari düzeye indirecek enerji verimliliği çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

DİLEK YARIMADASI GÜNEŞİN KORUMASI ALTINDA

Aydın

SİDE İPLİK ANTİBAKTERİYEL REJENERE İPLİK ÜRETİMİ

Denizli

Side İpliksan Tic. Ltd. Şti tarafından 2014 yılı Yenilikle Dönüşüm Mali Destek Programı kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "Side İplik Antibakteriyel Rejenere İplik Üretim" projesi ile halen geri dönüşüm elyaf pamuktan iplik üretimi yapan firmanın, proje ile kapasitesi ve kalitesi artırılırken inovatif ürün olan antibakteriyel iplik üretimine de başlanmıştır. Bu ürün henüz Türkiye'de üretilmemekte olup, bu faaliyetler için inovatif kapasitede ve kalitede özel üretim makineler satın alınmıştır.

Ajansımız tarafından %50 oranın-

da desteklenen ve 1.462.500 TL toplam bütçeye sahip olan projenin 726.785 TL'si Ajansımızca karşılanmıştır.

Bu proje ile hem geri dönüşüm yapılarak atıkların ekonomiye geri kazandırılması, hem su tasarrufu yapılarak çevrenin korunması sağlanmıştır. Boya tasarrufu ile hammadde tasarrufu sağlanmış, aynı zamanda enerjiden tasarruf edilmiştir. Markalaşma yolunda dünya çapında bir marka oluşturmak hedefiyle çıkılan yolda Ajansımızın desteğiyle gerekli altyapı tamamlanmıştır.

TERMİK SANTRALLERİN BACA GAZI SALINIMINI ENGELLEYEN **MERMER ATIĞI KALSİT**

Muğla

2014 yılı Çevre Mali Destek Programı kapsamında Ermaş Madencilik Turizm San. ve Tic. A.Ş. tarafından yürütülen projenin amacı, TR 32 Düzey 2 Bölgesi Muğla ili Yatağan ilçesi sınırlarında planlanan yatırımla Bölgede ciddi bir çevre kirliliğine sebep olan mermer atıklarının, yeniden kırma işlemi uygulanarak, mermer taşlarının kimyasal bileşimi olan kalsit (Kalsiyum Karbonat) haline getirilmesi ile çevrede bulunan termik santrallerin baca gazları-

nın salınımını engelleyen yeni bir ürün olarak ekonomiye kazandırılmasıdır. Kalsit, termik santrallerin bacalarından çıkan kükürt ve florun arındırılmasında etkin rol oynamaktadır. Proje ile çevre ve hava kirliliğine sebep olan unsurların azaltılması sağlanacaktır. Bu sayede Bölgede yoğun olarak görülen çevre kirlenmesine sebep olan mermer atıklarının azaltılmasında ve termik santrallerin baca gazının temizlenmesi ile çevreye verilen çift taraflı zararın ortadan

kaldırılmasında büyük fayda sağlanmaktadır.

Projenin toplam bütçesi 688.875 TL olup, 338.245 TL'si Ajans tarafından desteklenmiştir. Proje kapsamında firma, kırma grubu besleyici haznesi, çeneli kırıcı, bant konveyör, sekonder tersiyer kırıcı, primer darbeli kırıcı makinelerinin satın alımını gerçekleştirip, mermer atıklarını kalsite dönüştürmeye başlamıştır. Ayrıca proje kapsamında bir adet ISO 9001 belgesi alınmıştır.

BAYKARA AMBALAJ SIFIR DİKİŞ KAYNAKLA YENİLİKÇİ ÜRÜNLER ÜRETİYOR

Muğla

2014 yılı Yenilikle Dönüşüm Mali Destek Programı kapsamında desteklenen ve Baykara Ambalaj ve Gıda Sanayi Ticaret Ltd. Şti. tarafından yürütülen 876.359 TL bütçeli proje ile firma yeni bir ambalaj hattı kurarak daha seri, maliyeti düşük ve yenilikçi ambalajlar üretmeyi amaçlamıştır.

TR32 Bölgesi'nin tek üreticisi olarak AB standartlarında ürün üretiminin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla imalat hattına entegre edilecek olan yeni makine ve ekipmanlar ile mevcut durumda sıfır kaynak ile üretilmeyen gıda ömrünü uzatabilecek nitelikte yenilikçi ambalajların üretimine başlanması, artan yeni ürün üretim kapasitesinin artışına bağlı olarak yeni personel istihdamının gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. ISO 9001/2008 Kalite Yönetim Sistem belgesine sahip olan Baykara Ambalaj'ın çevreye duyarlı yönetim teknolojilerini benimsemesi amacıyla ISO 14001

Çevre Yönetim Sistem Belgesi ve kurulumu, proje kapsamındaki faaliyetler arasında yer almaktadır.

Firma, proje kapsamında otomatik çift taraf açma makinesi, otomatik şekil verme ve forma sokma makinesi ve otomatik tek yönlü rulo makası alımı gerçekleştirmiştir. Kurulan yeni hat ile proje amaçlarına ulaşmıştır. Firma, yeni ürün tasarımlarına yönelik ürün tasarım danışmanlığı eğitiminin yanısıra ISO 4001 ve dış ticaret eğitimi hizmet alımları da gerçekleştirmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET DESTEKLERİNİN KATKISI VE ÖNEMİ

Hazırlayan: Mehmet SERT / Uzman
Muğla Yatırım Destek Ofisi

yatirimadestek.com

Ülkemizde çeşitli kamu kuruluşlarının yatırımlara uyguladıkları destekler bulunmaktadır. Özellikle bazı alanlardaki destekler uzun süreden beri uygulanmakta ve belirli bir sistematik yapıya kavuşmuşlardır. Devlet desteklerinin, özellikle, ar-ge, yenilikçilik, girişimcilik ve tarımsal destekler üzerine yoğunlaştığını görmekteyiz. Bu desteklerden tarımsal destekleri ayrı tutmak mümkündür. Tarımsal destekler ile daha çok yapılmak istenen; tarımsal üretimi kayıt altına almak ve bunun sonucunda etkili bir tarım politikası oluşturabilmektir. Bunun yanında, arz-talep dengesini oluşturmak, tarımsal ürünlerin fiyatlarının belli bir çizgide seyretmesini sağlamak, çiftçilerin zarara uğramasını engellemek, güvenilir gıda ile sağlıklı beslenmeyi garanti altına almak olarak sıralanabilir. Tarımsal destekler bu amaçlarıyla ülke ekonomisine doğrudan değil, dolaylı olarak müdahale etmeyi amaçlamaktadırlar. Diğer desteklerde ise ekonomiye doğrudan katma değer sağlanması yönünde bir amaç olduğunu görürüz. Pek çok farklı kamu kurumu tarafından sağlanan devlet desteklerinin uygulanmasında bazı sıkıntılar yaşanmaktadır. Kamu kurumları arasında koordinasyonun istenilen ölçüde olmayışı, bürokratik işlemlerin fazlalığı, devlet desteklerinin istenilen şekilde etkili olmayışına neden olabilmektedir. Geliştirilebilecek pek çok nokta olmakla birlikte, devlet desteklerinin girişimcilik ve ar-ge kültürünün gelişmesinde önemli rolü olduğu çok açıktır.

Devlet desteklerinin izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı bünyesinde kurulan Devlet Destekleri Genel Müdürlüğü ve yayımlanan yönetmelik ile 27 farklı kurumun verdiği desteklerin tek bir merkezden izlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kurumlar Devlet Destekleri Bilgi Sistemine veri aktarmasıyla devlet desteklerindeki iyileştirmeler daha mümkün hale gelecektir. Ajansımız da bu farklı desteklerin meydana getirdiği karmaşıklığın giderilmesine yönelik bir girişimde bulunmuş ve www.yatirimadestek.com sitesini oluşturmuştur. 2013 yılında kullanıma açılan bu site, ülkemizde ilk ücretsiz devlet destekleri arama motoru niteliğini taşımaktadır. Site içeriğinde bulunan 150'den fazla devlet desteği ve 500 den fazla doküman ile yatırımcılarımız, devlet desteklerindeki gelişmeleri gününe takip edebilmektedirler. İşte buradan edindiğimiz tecrübe ile bazı yaygın devlet desteği türlerinin yatırımlara ve ülkemize olan katkısından bahsedeceğiz.

En bilinen destek türü olan KOSGEB'in Yeni Girişimci Desteği ile bugüne kadar 22 binin üzerinde girişimcinin iş kurması sağlanmıştır. 50 bin TL hibe, 100 bin TL faizsiz kredi ile eğitim-sağlık-birincil tarım faaliyetleri haricindeki pek çok faaliyetin desteklenebildiği bu destek türünün girişimcilik kültürünün oluşmasında etkili olduğunu söyleyebiliriz. Kadın girişimcilerin bölgemiz illerinde %80 oran ile desteklendiği bu destek türü, girişimlerin en zayıf ve kırılgan oldukları ilk yıllarında önemli bir destek sağlamaktadır. Bu destek türünde girişimciler, kendilerinde bir sermaye olmadan devlet desteğiyle iş kurabilecekleri yanılışına düşebilmektedirler. KOSGEB, harcamalar yapıldıktan sonra 3 ile 6 ay arasında girişimcilere ödemeyi gerçekleştirebildiği için, girişimcilerin işlerini kendi sermayeleri ile kurabilmeleri, işletme aşamasında KOSGEB'in ödemesiyle birlikte

TÜRKİYE'NİN İLK DEVLET DESTEĞİ ARAMA MOTORU

gelecek kaynağın işletme sermayesi ihtiyacının karşılanmasında kullanabilmeleri makul olacaktır. KOSGEB'in bu desteğinin artık sektörlere göre ayrışması, daha nitelikli sektörlere daha fazla oran ve miktarda destek vermesi yani nitelikli girişimciliğin daha fazla desteklenmesi yerinde olacaktır. İlk yıllarında başvurular için danışman firmalara ödenen ücretler, artık başvuruların gittikçe kolaylaşması ve internet ortamında elde edilebilecek pek çok bilgiyle birlikte azalmaya başlamıştır. Hatta çok sayıda girişimci, başvurularını danışman firmaya ihtiyaç duymadan bizzat kendisi gerçekleştirmektedir.

Yenilikçi girişimcilerin daha fazla tutarlarda desteklenmesi muhakkak ki önemlidir. Sıradan girişimlere göre daha fazla teknoloji içermesi, daha fazla risk içermesi

Ülkemizde yatırımların artış göstermeyip yatay bir seyir izlediği bu dönemlerde, gelişmiş ülkeler ligine ulaşabilmek için yatırımlarda ivmeli bir artışı yakalamamız gerekmektedir.

nedeniyle yenilikçi girişimciliğin daha fazla tutarda destek görmesi, bu girişimlerin hayata geçebilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu anlamda, TÜBİTAK 1512 Bireysel Genç Girişimci Programı yenilikçi girişimlere herhangi bir eş finans-

man talep etmeden ve ön ödeme imkanı sunarak 150 bin TL'ye kadar girişimcileri desteklemektedir. Bu programa 45 yaşından genç lisans mezunu girişimciler online olarak başvurabilmektedirler.

Büyük şirketlere yönelik ar-ge ve inovasyon desteklerinin de önemi yüksektir. Küçük şirketlerin yapmasına imkan bulunmayan, ancak büyük şirketlerin yapabileceği ve büyüklerin bu anlamda küçükler şirketleri sürükleyeceği ar-ge yatırımları, devlet tarafından son derece titizlikle ve uzun süreli olarak desteklenmelidir. Ar-ge desteklerinde, desteklere konu faaliyetlerin istenilen düzeyde ar-ge niteliği taşımadığı görülmektedir. Ancak sürecin bu konuda iyiye gittiği, ar-ge faaliyetlerinin belirlenmesinde bilim kurumlarının yetkinliğinin arttığı da görülmektedir. Ar-ge ve tasa-

rım merkezlerine yönelik destekler ve üniversite-sanayi işbirliğine yönelik projelerin desteklenmesi, ülkemizde sanayi firmalarına arge desteklerinden yararlanma imkanı sunmaktadır. Artık sanayicilerimize bu desteklerin daha iyi duyurulması, sürecin daha hızlı ilerlemesi, başvuru sürecinin kolaylaştırılması önem taşımaktadır.

Bu yazımızda desteklerle ilgili küçük örnekler verilmiştir. Tüm devlet desteklerine www.yatirimadestek.com sitesinden sürekli güncel olarak ulaşılması mümkündür. Bu sitede yer alan özet formlar ile yatırımcılar destekler hakkında hızlı bir şekilde genel çerçeve bilgisine ulaşmış olmaktadır.

Devlet desteklerinin yatırımcıların karar almalarındaki etkisi sanıldığı gibi en ön sıralarda değildir. İstikrarlı bir yatırım ortamı, yatırım yerinin uygunluğu, iç ve dış pazarların durumu, işgücü ve hammaddeye erişim, yatırımcının o iş kolundaki tecrübesi gibi unsurlar devlet desteklerinin yatırım kararındaki etkisinin önüne geçmektedir. Zaten doğrusu da budur. Devlet desteği olan alana, diğer kriterleri geride bırakarak yönelmek, doğru bir yatırım kararı sonucunu ortaya çıkaramayabilecektir.

Ülkemizde yatırımların artış göstermeyip yatay bir seyir izlediği bu dönemlerde, gelişmiş ülkelerin ligine ulaşabilmek için yatırımlar-

da ivmeli bir artışı yakalamamız gerekmektedir. Kuşkusuz bu artış sadece devlet destekleri politikalarıyla sağlanamayacaktır. Yine de biz destek veren devlet kurumlarının üzerine düşen görev, bulunduğumuz ortamı iyi analiz ederek doğru stratejiler üretmek, bu stratejiler doğrultusunda da uygun destek programları tasarlayarak, bunun duyurusunu tüm ilgililere ulaştırmaktır. Yatırımcılara sadece finansal destek unsurlarımızla destek olduğumuzu göstermemiz bir yana, iş ve işlemlerini kolaylaştırıp; daima aktif, dinamik ve yatırımcının yanında olan kurumlar olduğumuzu da göstererek ülkemizin arzu edilen yerlere ulaşmasına katkıda bulunabiliriz.

MUĞLA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Muğla Yatırım Destek Ofisi (YDO), yeni yatırımlar için gerekli izin ve ruhsat süreçleri hakkında danışmanlık hizmeti vermekte, ilin yatırım olanaklarını tanıtmak ve bilinirliğini artırmak için yurtiçi ve yurtdışında çeşitli faaliyetlerde bulunarak bölgeye yatırımcı çekmeye çalışmaktadır. Muğla YDO'da yatırımcılara sunulan hizmetler ücretsizdir.

Muğla Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

Muğla Yatırım Destek Ofisi, genel teşvik uygulaması kapsamında imalat sanayi yatırımlarının Yatırım Teşvik Belgesi başvurusu alabilmektedir. Ayrıca yatırım konusuna göre ayırt edilmeden tüm yatırımların Yatırım Teşvik Belgesi hazırlanması sürecinde ücretsiz danışmanlık hizmeti verilmektedir. Bugüne kadar 2 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş, 11 adet Yatırım Teşvik Belgesi'nin tamamlama vizesi işlemi yapılmış, 30 firmaya Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında ücretsiz danışmanlık hizmeti verilerek yatırıma başlamaları sağlanmıştır. Planlanan yatırımlar gerçekleştirildiğinde yaklaşık 245 milyon TL yatırım ilimize gelecek ve 724 kişi istihdam edilecektir.

Muğla Yatırım Destek Ofisi, Güneş Enerjisi Santrali (GES) yatırımları kapsamında derin bir bilgi ve birikime sahip olup, bu konuda Güneş Enerjisi Sektör Raporu hazırlamıştır. Ayrıca 2014 ve 2015 yıllarında Muğla'da Yenilenebilir Enerji Konferansları düzenlemiştir.

Ajansımızın www.yatirimadestek.com adlı web sitesi işlemleri Muğla Yatırım Destek Ofisimiz tarafından yürütülmektedir. Bu web sitesinde yer alan ve ülkemizdeki ilk ve tek uygulama olan Teşvik Robotu Muğla Yatırım Destek Ofisimiz tarafından geliştirilmiştir.

Muğla Yatırım Destek Ofisi tarafından ayrıca narenciye yatırım raporu, teşvik broşürü, yatırım olanakları broşürü vb. yayınlar gibi yatırımcılarımıza yönelik yayınlar hazırlanmıştır. Muğla tanıtım kitabı çalışmalarına devam edilmektedir.

Muğla Yatırım Destek Ofisi, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odasıyla yaptığı protokol kapsamında, Cuma günleri Fethiye Ticaret Odası'nda irtibat ofisi olarak hizmet vermektedir. Böylelikle, Fethiye ve Seydikemer ilçelerinden gelecek yatırımcılarımıza yerinde hizmet verilmiş olup, yatırımcılarımızın zamanlarının etkin kullanılması sağlanmaktadır.

Fethiye

Hazırlayan: Muğla Yatırım Destek Ofisi

Anadolu'nun güneybatı ucunda, doğuda Seydikemer, kuzeyde Dalaman ilçeleri, kuzeydoğusunda Denizli'nin Çameli ilçesi ve güneyden ve batıdan da Akdeniz ile çevrili bir ilçe Fethiye. Muğla iline bağlı, daha kıyıda başlayan dağların da gösterdiği gibi engebeli bir arazi yapısına sahip. Düzluklerin dağlar arasında yer bulabildiği kadarıyla var olabildiği bu coğrafyada yerleşim yerleri de araziye uyup daha çok yamaçlara kurulmuş. 2015 adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına göre 147.703 kişinin yaşadığı ilçede tarım, turizm, imalat sanayii, madencilik ve ticaret en önemli gelir kaynakları arasında. Geleneksel kültürünü yaşatırken yeniye kapı-

larını kapatmayan, açık sözlü, tez canlı sıcakkanlı çalışkan insanların memleketidir Fethiye.

Çok eski çağlardan beri stratejik öneme sahip bir yerleşim merkezi olan Fethiye hakkında sahip olduğumuz teferruatlı bilgiler antik döneme ait. Fethiye ve çevresinde antik dönemde "ışık yurdunun insanları" anlamına gelen Likyalılar hüküm sürmekteydi. İlkçağdaki adı Telmessos olan Fethiye, M.Ö. 545 tarihinde Pers egemenliğine girmiş, M.Ö. 333'te Büyük İskender'e teslim olmuştur. Büyük İskender'in ölümünden sonra kısa süreli Mısır egemenliği altında yaşamış ve Roma İmparatorluğu sınırlarına dahil olmuş ve uzak diyar anlamı-

na gelen Meğri (Makri) denmiştir. Roma İmparatorluğunun ikiye bölünmesiyle doğal olarak Bizans sınırları içinde kalmıştır. 1282'de Menteşe Bey tarafından fethedilen Meğri, 1424 yılında Osmanlı Devleti'ne dahil olmuştur. Osmanlı döneminde, Fethiye ve çevresinde bulunan 5 kadıktan dolayı halk arasında bölgeye Beşkaza denmiştir. Beşkaza bugün hala anlam yoğunluğuyla varlığını sürdürmektedir. 1874 yılında Menteşe Livasına (sancağına) bağlı bir kaza, 1923'te de Cumhuriyetle birlikte Muğla iline bağlı ilçe olmuştur. 1934'te adı ilk pilotlarımızdan şehit Fethi Bey'in anısına Fethiye olarak değiştirilmiştir.

Tarihi Kalıntılar

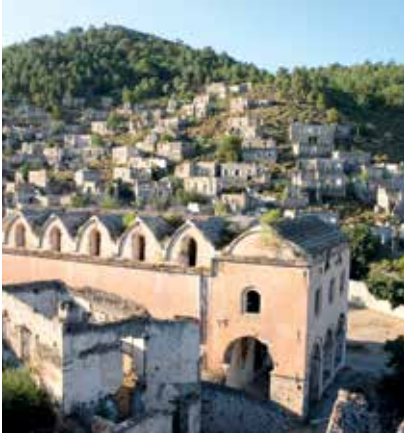
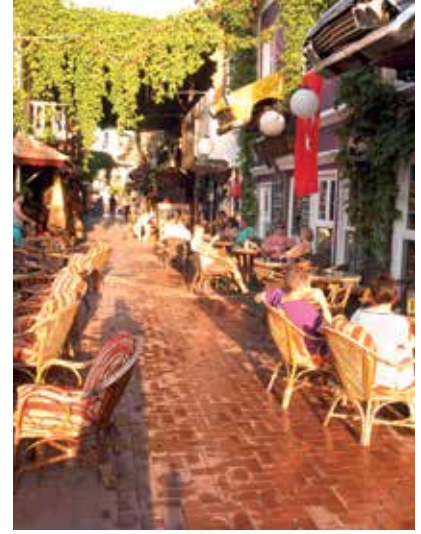
Birçok tarihi eserin bulunduğu Fethiye'de Antik Telmessos'tan günümüze ulaşan en görkemli eser, M.Ö. 4. yüzyılda Hermapias oğlu Amintas adına inşa edilen ve İon düzenindeki bir tapınağı andıran kaya mezarıdır. Lahit tipi mezarlar, Likya sanatının ve taş işçiliğinin seçkin örneklerini sunar.

Paspatur

Fethiye'de tarihi dokunun insanın iliklerine kadar işlediği yerlerden biri Paspatur. Aynı zamanda hareketli ve bereketli, kendi adıyla maruf bir çarşıya da sahip. Hediyelik eşyadan yöresel dokumalara, giyimden kuyuma herşeyi bulmak mümkün Paspatur Çarşısında. Alışveriş arası molalar için restoranlar, kafeler turistlere hitap eden Irish, Scottish vb. pubları mevcut. Fethiye turizminin ve ekonomisinin nabzını burada tutabilirsiniz.

Diğer bir tarihi eser, ilk olarak Helenistik dönemde ardından 2. yüzyılda Roma Döneminde yapılan Telmessos Tiyatrosu'dur. Kapasitesi yaklaşık 6.000 kişi olan tiyatro alanındaki kazı çalışmaları tamamlanmış olup restorasyon süreci devam etmektedir.

Fethiye'ye gelenleri ilk selamlayan Fethiye Kalesi, Antik Telmessos'a hakim bir tepede nekropolün hemen yanında, 11. yüzyılda inşa edilmiştir. Fethiye Arkeoloji Müzesi, birbirinden değerli eserleriyle her gün ziyaretçilerini beklemektedir.

Kayaköy

Antik Karmylassos'tan bugüne farklı kültürleri bir arada barındıran Kayaköy, bugün mutlaka tarihte yaşananların derin izlerini taşıyor. Lozan Antlaşması'nın nüfus mübadelesi maddesi gereği, Ege'nin iki yakasında azınlıkta kalmış toplumların yer değiştirdiği, ancak gidenin gittiği yere alışamadığı gelenin geldiği yeri unutmadığı bir sürecin sonucu Kayaköy'deki terk edilmişlik. Zira, Yunanistan'dan gelen Türkler buraya alışamayıp terk ederler. Yaşananların ve mevcut durumun bugün bu iki kültürün birbirini daha iyi anlaması ve turizm açısından değerlendirilmesi için bir fırsat olarak kullanabiliriz. Bu sayede, Akdeniz mimarisine göre inşa edilmiş evler, okullar, kiliseler ve dar sokaklar, çağdaş turizm anlayışıyla yeniden eski ışıltısına kavuşabilir.

Doğal Güzellikler

Ölüdeniz

Dünya güzelliklerinin nadide bir örneği olan Ölüdeniz, kimine göre "Cennetin Kapısı" kimine göre de "Özgürlükler Plajı". Masmavi çarşaf gibi bir deniz, dört bir yanında yemyeşil çam ağaçları. Bir yanda sıfırdan 1975 m'ye yükselen Babadağ, Belcekız Plajı'nın önünde Akdeniz'in sularına açılan mavilik. Fethiye ilçe merkezine 15 km mesafede bulunan Ölüdeniz'in güzellikleri bu kadarla anlatılamaz. Belki onu seyrede seyrede süzülerek Belcekız Plajına inen yamaç paraşütü tutkunları hakkını vererek anlatabilir.

Göcek

1980'lerin ortasına kadar çok da bilinmeyen Göcek, zamanın Başbakanı Turgut Özal'ın burayı keşfetmesiyle birlikte ülkemizin tatil gündemine oturdu. Ev alabilen ev, arsa alabilen arsa aldı, tekne alabilen Göcek koylarına demirledi, bu imkanları olmayanlar ise bir şekilde yolunu Göcek'e düşürmeye çalıştı. O günlerden bugüne Göcek özünü ve doğasını koruyarak gelmeyi başardı.

Bugün Mavi Yolculuğun kalbinin attığı yerlerden biri olan Göcek'te binlerce tekne kapasitesine sahip 6 tane marina hizmet vermekte.

Dünyanın dört bir yanından insanlar, Göcek'in el değmemiş koyları için olduğu kadar bu koylara bakan tepelerin arasındaki huzura da koşuyorlar. İç huzuru bedenle bütünleştirmek için gelenler uluslararası uzmanlar eşliğinde yoga gibi konsantrasyon tekniklerinin kamplarına katılıyorlar. Bu kampların bazıları çadır oteller, bazıları bungalow tarzı ya da taş ev şeklinde yapılardan oluşuyor. Biz kendi yaşam tarzımızdaki çalınımın, dikenin, gevenin velhasılı doğamızın kıymetini fark etmeden yaşarken dünyanın öbür ucundan birileri huzura giden en kısa yolun bizim coğrafyamızdan geçtiğini çoktan keşfetmiş bile.

Koylar ve Adalar

Balığa çıkmak vazgeçilmezlerinizdenyse, Katrancı Koyu'nun karşısında bulunan ada tam da size göre. Beğenilen kamp alanlarından biri olan Katrancı Koyu'nda çadır kurup ya da karavanı park edip, akşamın menüsünü de ada çevresinden çıkarabilirsiniz.

Gözlerden irak yüzüp serinlemek istiyorsanız Göcek Adası ve çevresinde bulunan koylara demiratabilirsiniz. Mavi ve yeşilin arasında su sporları yaparak eğlenip dinlenmek isteyenlerin adresi 5 adadan oluşan Yassıcalar olmalı. Üzerinde az da olsa insanların

yaşadığı, Roma Dönemi kalıntılarıyla tarih meraklılarının ilgisini çeken Tersane Adası korunaklı iki koyuyla ziyaretçilerini bekliyor. Endemik günlük (sığıla) ağaçlarının gölgesinde kamp kurup, denize girip doğal güzellikleri doyasıya yaşayabileceğiniz bir yer Günlük Koyu. Kayaköy'e yakın, zeytin ve çam ağaçlarıyla kaplı Gemiler

Koyu ve bir tekne ile geçebileceğiniz hemen karşıdaki Gemiler Adası Bizans dönemi kalıntılarıyla kültür meraklılarının uğrak yeri. Denizler Azizi Nicholas'ın burada yaşadığına inanıldığından erken Hristiyanlık döneminde önemli bir ziyaret merkezi de olan adanın diğer adı Aziz Nicholas Adası.

Etkinlikler

Mavi Yolculuk

Yüzlerce koy adeta birbirlerinden güzelliklerini kıskanarcasına saklayıp saklanmaktadır. Böyle bir coğrafyada, mavinin kucagında güneşlenip, yeşilin kucagında huzur bulmak için bulunmaz nimet Mavi Yolculuk. Hele son yıllarda, duyarlı insanların çabalarıyla bu koylarda belli dönemlerde temizlik ve kontrollerin yapılıyor olması insanı daha da rahat ettiriyor. Geleneksel guletlerde, ister ailenizle, ister arkadaşlarınızla ya da

yeni tanışacağınız insanlarla, sualtı dalışı, su kayağı, rüzgar sörfü ve diğer etkinliklerle yılların stres ve yorgunluğunu Akdeniz'in mavi sularına bırakabilirsiniz. Mavi yolculuk artık sadece çok zenginlerin yapabildiği bir etkinlik değil. Farklı bütçelere hitap eden seçeneklerin olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Özellikle zamanı kısıtlı olanlar için günübirlik turlar çok uygun. Günübirlik paket turlara çıkabileceğiniz gibi, rotanızı, programınızı ve etkinliklerinizi kendiniz belirleyebilirsiniz.

Yamaç Paraşütü

Yamaç paraşütü ve Babadağ son yıllarda hep birlikte anılmakta. Denize sıfır noktadan 1975 metreye yükselen Babadağ'ın dört bir yanı doğal güzelliklerle çevrili; Batısında Ölüdeniz sere serpe uzanıyor, bir yanda Kelebekler Vadisi, diğer yanda Kayaköy, Fethiye, Mendos Dağı ve masmavi Akdeniz. 5-10 metre koştuktan sonra havalanmaya başlıyorsunuz ve tercihinize ve hava akımının durumuna göre Babadağ'a bile "tepeden" bakacak konuma kandaki adrenalinle birlikte yükselip, süzüle süzüle Ölüdeniz'e iniyorsunuz. Rüzgarla dans edip, bulutlarla saklambaç oynayıp unutulmaz bir deneyim yaşıyorsunuz.

Ajansımızın Alternatif Turizme yönelik desteklerinden önemli bir pay alan Babadağ ve yamaç paraşütü, Fethiye'de dört mevsim sürdürülebilir turizmin hayata geçmesine önemli katkılar yapıyor. Özellikle Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın yürüttüğü, Ajansımız tarafından desteklenen Babadağ 1200 m pistinin yapımı projesiyle hava muhalefeti önemli ölçüde aşılarak hemen her gün atlayış yapılabilir hale geldi. Artık, Ocak ve Şubat aylarında bile yamaç paraşütü tutkunları (özellikle Uzakdoğulu turistler) Fethiye'ye geliyor.

Likya Yolu

Binlerce yıllık bir yol, göçerlerin halen kullandığı bir güzergah, Garanti Bankası'nın "Yarına Dört Işık" adlı farklı alanları kapsayan proje yarışmasında çevre dalında, Kate Clow "Fethiye'den Antalya'ya Likya Yolu" projesi ile aldı. Yarışmanın adındaki ışık kelimesi ile Likya'nın Işıklar Ülkesi anlamına gelmesi ister tesadüf deyin, ister tevafuk, tam da yerine denk gelmişti. Kate Clow, Güneybatı Anadolu'nun alternatif turizminin yeni güzergahını aydınlatıyordu bu projeye,

yıllardır bu yolu kullanan ama sayıları yıldan yıla azalan göçerlere temanna edercesine. Proje kapsamında önce işaretleme çalışmaları, ardından Fethiye'den Antalya'ya 9 bölümlük belgesel ve yıldan yıla azalan göçerlere inat artan yürüyüşçü sayıları, düzenlenen turlar. Likya Yolu, Fethiye Kaya mezarlarından başlar, yerine göre dağların zirvesidir uğrağı, yerine göre kuytu vadiler, ıssız ormanlar, sarp yamaçlar... Güzergah ne kadar çetin olursa olsun, her yürüyüşçünün uğrayıp soğuk ayrılanla serinleyeceği sıcakık iki göz bir köy evi mutlaka vardır.

Fethiye Mutfağı

Zenginliği mutfağına yansımış Fethiye'de Ege mutfağı, benzer Akdeniz mutfağı ve yörüklerin damak zevki ancak bu kadar güzel kaynaşabilir. Zeytinyağlı yemekler, yöresel ot kavurmaları, kurutulmuş sebzelerden yapılan yemekler hele de yaylalarda otlayan hayvanların etinden yapılan kavurma, tandır ve daha birçok yemek misafirleri bekliyor. Eğer yolunuz Fethiye'ye düştüyse, ne yesem diye meraklanmayın kendinizi lezzet ustalarının tavsiyelerine kaptırın yeter. Bir de bir yörük düğününe denk giderseniz et sulu keşkeği sakın kaçırmayın.

Elbette çok yönlü bir destinasyon olan Fethiye'yi anlatmak her halükarda eksik kalacaktır. Ancak telafi ve sonuç sadedinde şöyle söylenebilir : Kordonda akşam sefası, Babadağ'da gün batımı, Göcek'in huzura açılan mavisi ve yeşili, Kelebekler Vadisi'nin doğallığı ve Beşkazalı misafirperverliği ile Fethiye size unutulmaz bir tatil vadediyor.

Not

Bu yazının hazırlanmasında Fethiye Kaymakamlığı ve Fethiye Tanıtım Vakfı (FETAV)'in internet sitelerinden yararlanılmıştır. Telif hakları Kemal Hakkı Tor ve Faruk Akbaş'a ait fotoğraflar FETAV'dan Dilek Dinçer vasıtasıyla temin edilmiştir. Fotoğraf sanatçıları Kemal Hakkı Tor ve Faruk Akbaş ile Dilek Dinçer'e teşekkürü bir borç biliriz.

AYDIN İLİ KAMU HASTANELERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ **SAĞLIKTA PROJE YAZIYORUZ**

A jansımız 2015 yılı Teknik Destek Programı 5. Dönemi kapsamında Aydın İli Kamu Hastaneleri Birliğine sağlanan proje yazma eğitimi, sağlık çalışanlarının proje hazırlama ve uygulama konularında temel bilgi ve becerilerinin geliştirilmesini hedeflemiştir. İnsan sağlığının hayatımızdaki yeri göz önünde bulundurulduğunda, sağlık sektöründeki iyi örnek ve yeni uygulamaların yaygınlaştırılması ve sektörün destek mekanizmalarından aldığı payın artırılması büyük önem arz etmektedir.

'Sağlıkta Proje yazıyoruz' projesi ile, kurum uzman ve ar-ge personelinde oluşan toplamda 70 kişiye iki grup halinde verilen eğitim kapsamında öncelikle, hibe fonların tanıtımı yapılmış daha sonra proje yazma için gereken proje fikri oluşturma, sorun-hedef analizi yapma, faaliyet-bütçe planlama çalışmaları yapılmış ve örnek proje uygulamalarıyla faaliyet tamamlanmıştır.

Çalışan profili düşünüldüğünde, sağlık sektöründe lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim almış personel sayısı ile proje yazma oranının orantısız seyretmesi, proje fikrinin ortaya çıkmasını sağlayan temel gerekçe olmuştur. Aydın' daki sağlık tesislerinin çalışmalarını planla-

mak, uygulanmasını sağlamak ve denetleyip raporlamakla yükümlü kurum bünyesinde uygulanan faaliyet ile çalışanların proje yazma kabiliyetlerinin gelişeceği ve artan proje faaliyetleri ile sektörde ve kalkınmanın ivme kazanacağı düşünülmektedir.

TAVAS KAYMAKAMLIĞI TAVAS PROJELERLE AB'YE GİRİYOR

Ajansımız 2015 yılı Teknik Destek Programı 4. Dönemi kapsamında Tavas Kaymakamlığı tarafından sunulan proje teklifi ile kaymakamlık bünyesindeki kurumların AB hibe programlarına proje sunma kapasitelerinin artırılması hedeflenmektedir. Kurumların AB desteklerinden daha çok faydalanması, Avrupa ve diğer ülkelerdeki iyi örneklerin görülerek yenilikçi faaliyetlerin bölgede uygulanması ve bu kanalla sosyal,

kültürel ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunulması projenin temel amaçları arasındadır.

Tavas Kaymakamlığı ve bağlı kurumlar bünyesinde çalışan 30 kişiye verilen 4 günlük eğitim kapsamında katılımcılara ulusal ve uluslararası hibe veren kurumlar ve hibe programları konularında bilgi verilmiş, AB programlarına proje yazma için gerekli konular anlatılmış ve Erasmus+ progra-

mının detaylı anlatımıyla birlikte uygulamalar yaptırılarak pratik kazanmaları sağlanmıştır.

Proje ile Tavas Kaymakamlığı ve bağlı kurumların uluslararası hibe kaynaklarından daha çok yararlanması yoluyla bölgeye dışarıdan fon çekilmesi, yurtdışında paydaş edilerek işbirliği içinde proje geliştirilmesi kanalıyla da sosyo kültürel ve ekonomik gelişmeye katkı sağlanması beklenmektedir.

MARMARİS ESNAF ODASI

DAHA GÜZEL BİR MARMARİS, MİSAFİRLERİNE DAHA İYİ HİZMET VEREN MARMARİS İÇİN, ESNAFLAR ÖĞRENİYOR

Marmaris Esnaf Odası tarafından sunulan proje teklifi ile ilçede ekonomiyi temsil eden ağırlıklı restoran sahibi ve çalışanlarından oluşan gruba yönelik müşteri ilişkileri ve mutfakta servis ve sunum tekniklerinden oluşan bir eğitim talep edilmiştir. 28 Mart-3 Nisan 2016 tarihleri arasında 7 farklı gruptan oluşan yaklaşık 350 kişiye sağlanan eğitimde, servis kültürü, mutfak kültürü, satış teknikleri, müşteri iletişimi konuları ele alınmış ve katılımcıların soru cevap yolu ile faaliyete katılmaları sağlanmıştır.

Günümüzde hizmetler sektöründe işletmelerin gelirlerini artırabilmelerinin en başta gelen unsuru, değer yaratabilmek ve yaratılan bu değer ve hatta değerler zincirini hizmet ağına dahil edebilmektir. Turizmde yaratılan her değer fiyatlanabilmekte ve buna göre uygun gelir grubunda alıcı bulmaktadır.

Diğer bir deyişle, turizm gelirlerini artırmanın yolu, hanuççuluk vb. çağ dışı uygulamalara son vererek hizmette katma değer yaratmayı ve profesyonelliği ilke edinerek müşteri sadakatini kazanmaktan geçmektedir. Bölgedeki restoran ve işletmeler, turizm destinasyonlarının tamamlayıcı unsurları olup diğer turizm öğeleri ile birlikte toptan bir kalite artışının kilit taş-

larını temsil etmektedir. Marmaris gibi turizmin ekonominin temelini oluşturduğu bir ilçede hizmet kalitesini artıracak bu tarz faaliyetlerin, müşteriler üzerinde yaratacağı etki ve bu etkinin yayılmasının restoran işletmelerinin gelişimine vesile olacağı düşünülmektedir. Restoranlarda servis teknikleri ve müşteri ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan eğitim faaliyetinin ilçenin refah seviyesini yükselteceği ve artan hizmet kapasitesi ile ürün ve hizmet çeşitlendirmesine giden işletmelerin bölgeye daha fazla turist çekilmesini sağlayarak proje tamamlandıktan sonra da çarpan etkilerini sürdüreceği öngörülmektedir. Bu sayede projenin, müşterilerine daha farklı ürünleri kaliteli hizmet eşliğinde sunan restoran işletmeleri ile birlikte bölge turizminde marka şehirler yaratma amacına hizmet etmesi beklenmektedir.

GÜNEY EGE

AVUSTURYA'DA TANITILDI

Avusturya'nın Dornbirn kentinde düzenlenen 11. Avusturya Kültür ve Kitap Fuarı'nda, ikinci kez Ajansımızın girişimleri ve destekleriyle katılan yerel sanatçılar ve zanaatkarlar, Bölgemizden kültür ve sanat ürünlerini sergilediler.

Avusturya'nın Vorarlberg eyaletinde bulunan Dornbirn şehrinde 29 Nisan-8 Mayıs 2016 tarihleri arasında gerçekleşen fuara Bölgemizden ilk etapta, Buldan Dokuması ustası Selahattin Kaçanoğlu, Yatağan Bıçakçısı Hüseyin Merttürk, ebru sanatçısı Esin Baytur ve halı dokuma ustası Meryem Balıkcı katıldı. Fuarın ikinci haftasına ise; sedef ve metal ustası Teyfik Gökalp, meşhur Söke Körüklü Çizmesi ustası Mustafa Avcioğlu ve Kavaklıdere Bakırcılığının geleneksel ürünlerini sergileyen Ümit Alper katılarak fuarda Güney Ege rüzgarı estirdiler. Fuarı katılan sanatçılarımız, Avrupa'ya özellikle Ege Bölgesi'nden giden soydaşlarımıza, fuarda sergiledikleri ürünlerle kendi kültür ve sanat ürünlerini tanıma ve yaşatma imkanı sundular.

Ajansımızın tahsis ettiği yetmiş iki metrekarelik stant alanında, Bölgedeki çeşitli destinasyonlara ait tanıtım filmleri, broşür vb. materyallerle Güney Ege'nin turizm potansiyeli tanıtılırken, bir yandan da sanatçılar Ege'ye özgü geleneksel ürünlere hünerli elleriyle hayat verdiler. Fuar ziyaretçileri tarafından oldukça ilgi gören Güney Ege standını; Eyalet Bakanı Ing. Erich Schwarzler, Yurtdışı Türkler ve Akaraba Topluluklar Başkanı Doç. Dr. Kudret Bülbül ve Avrupa'daki Türk STK'larının yetkilileri ziyaret etti.

Avusturya Kültür ve Kitap Fuarı ve Türk Girişimcileri Fuarı; düzen-

lenen konferanslar, eğlence programları ve konserler ile Avrupa'nın en prestijli ve zengin içerikli fuarlarından birisidir. Yaklaşık 10.500 metrekare alan üzerinde icra edilen fuara yayinevleri ve şirketlerin yanı sıra tanınmış yazarlar, seçkin sanatçılar ve misafirler de katılım sağladı. Yüz binlerce kitap, onlarca tanıtım standı, Anadolu'nun zengin mirası, gelenekleri, musikisi,

klasik el sanatları ve Anadolu'nun şiiresel lezzetleri fuarda sunuldu.

Avusturya'da düzenlenen, en büyük göçmen etkinliğine ev sahipliği yapan Dornbirn şehri Almanya'ya 20 km, İsviçre'ye 10 km ve Liechtenstein'e 30 km mesafededir. Dornbirn şehrinin bu özelliğinden dolayı fuar, Almanya, İsviçre ve Liechtenstein'dan da ziyaretçi akınına uğramaktadır.

CIHAN HÜKÜMDARI KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'DAN ARMAĞAN KOÇARLI

Hazırlayan: Aydın Yatırım Destek Ofisi

Beşparmak Dağları'na sırtını yaslayan Koçarlı, aynı ad ile anılan çayın iki yakasındaki yamaçlarda kurulmuştur. Batısında Söke, doğusunda Çine, kuzeyinde İncirliova ve Germencik, güneyinde ise Muğla ilinin Milas ilçesi yer alır. Aydın-İzmir Karayolu üzerindeki İncirliova ilçesinden Koçarlı'ya doğru ayrılan yoldan ilerlerken öncelikle Büyük Menderes Nehri'nin ihtişamı karşılar gelenleri. Sonra uçsuz bucaksız tarlaları, tarih kokan sokakları, yemyeşil dağları ve bakir doğası size Anadolu'yu yaşatır. Koçarlı adı bir rivayete göre Koçarlı'ya yerleşen kişilerin eskiden "Kaçkarlı" olmasından, diğer bir rivayete göre ise göçebe oluşlarından dolayı "Göçerler" kelimesinden gelmektedir.

Yörenin bilinen ilk sahipleri, M.Ö. 300 yıllarına kadar yaşadığı sanılan, Mersinbelen Köyü'nün gü-

neyindeki harabelerde yaşadığı tespit edilen "Savaşçı Kadınlar Diyarı" Amyzon'lardır. Bu dönemde bölge, Büyük İskender'in komutanlarından Antiyoks'un idaresinde 150 yıl kadar; Roma ordusunun istilasının ardından ise 1260 yılına kadar Doğu Roma İmparatorluğunun sınırları içinde kalmıştır. 1260 yılında Menteşoğulları Beyliğinin yönetimine geçmiş, Sultan Çelebi Mehmet tarafından Osmanoğulları topraklarına katılmıştır. Kanuni Sultan Süleyman, 1522 yılında Rodos ve İstanköy adalarını almak için ordusuyla 250 çadırılık bir Türk aşiretinin yaşadığı Mersinbelen, Yağcıdere ve Dereköy dolaylarında konaklamıştır. Aşiret reisi Mehmet Bey, Kanuni'nin ordusuna katılarak Rodos seferine gitmiştir. O sırada Mehmet Bey'in çadırında bir çocuk dünyaya geldiği Sultan Süleyman'a ulaştırılır. Padişah, bu haberin uğur getireceği ümidiyle çocuğun

adını Cihan koyar. Rodos seferi dönüşü Sultan Süleyman, Cihan'a Beşparmak Dağları'ndan başlamak üzere Çine Çayı ve Sarıçay arasında kalan ve Büyük Menderes Nehri'ne kadar olan araziyi bağışlar. Padişah, Mehmet Bey'e sulak ve verimli olan şimdiki Koçarlı'nın 3 km batısındaki Sobuca'ya yerleşmelerini tavsiye eder. Mehmet Bey, 1535 yılında Haydarlı Köyü'ne göç eder. 1700 yıllarında Türkistan'dan gelen bir aşiret şimdiki Koçarlı'nın bulunduğu yere yerleşir, daha sonra Cihanoğulları da Koçarlı'ya gelirler. Yerli Rumlardan bir kısmının Koçarlı'ya yerleşmesiyle nüfus gittikçe artar. II. Meşrutiyet'e kadar (1908) bir köy olarak yönetilen Koçarlı, coğrafi konumu nedeniyle bucak haline getirilmiştir. Koçarlı, milli mücadele döneminde İtalyanların hâkimiyetinde kalır. Koçarlı, 1 Nisan 1946'da ilçe olmuştur.

Koçarlı'da Tarım

İlçe ekonomisi tarıma dayalıdır. Arazinin büyük bölümünü ormanlık alan oluşturmaktadır. Onu sırasıyla bağ-bahçe arazisi ve tarla arazisi takip etmektedir. İlçede arıcılık ve hayvancılık da yapılmaktadır.

Tarla ürünlerinde pamuk, silajlık mısır, pamuk tohumu ve dane mısır; sebzelerden salçalık ve sofralık domates, kavun, karpuz; meyve üretiminde ise incir ön plana çıkmaktadır. İlçenin dağlık yapısı nedeniyle üretim çeşitliliği göstermemektedir. Diğer yandan, bu coğrafi yapı çam fıstığı yetiştiriciliği ve arıcılık alanlarında potansiyel sunmaktadır.

Dağ köylerinde çok sayıda fıstık çamı bulunmakta ve geçim büyük ölçüde çam fıstığından (kunar) sağlanmaktadır. Muğla Orman Bölge Müdürlüğü Aydın Koçarlı İşletme Şefliği sorumluluk sahasında 13 köyde yaklaşık 100.000 dekar fıstık çamı ormanı mevcuttur. Kalite ve miktar olarak Bergama çam fıstığı ile yarışabilecek çam fıstığının getirisi oldukça yüksek, ancak üretimi meşakkatlidir. İlçede yaşanan başlıca çıkmazın fıstık çamının meyve ağacı statüsünde olmamasından kaynaklanan mülkiyet sorunu olduğu belirtilmektedir. Ayrıca çam fıstığının işlenmesi ve paketlenmesine son yıllarda başlanmış olup yeterli düzeyde değildir. Çam fıstığının üretimiyle ortaya çıkan yan ürün kozalak ile fıstık kabuğunun kullanımına ilişkin nitelikli bir uygulama bulunmamaktadır.

Aydınlı genç girişimci Serkan Karatosun, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Aydın İl Koordinatörlüğünden aldığı 539 milyon 475 bin TL destekle Koçarlı'da çam fıstığı üretim ve paketleme tesisi kurmuştur.

Tarımda Yatırım Fırsatları

- Sofralık zeytinin, çam fıstığının ve ilçeye özgü endemik bitkilerin işlenmesine, paketlenmesine yönelik tesislerin kurulması
- Çam fıstığının, kabuğunun, kozalağının alternatif kullanım alanlarına yönelik yatırımlar
- Süt işleme tesisi kurulmasına yönelik yatırımlar
- Bal ürünleri geliştirilmesine ve paketlenmesine yönelik yatırımlar
- Yöresel ürünlerin turizm sektöründe pazarlanmasına yönelik yatırımlar

Akıllı Köy Projesi

Koçarlı ilçesinin 250 haneli Kasaplar Köyü'nde 20 milyon TL'lik bir yatırımla akıllı köy projesi hayata geçirilecektir. Tekno-tarımda pilot uygulama özelliğine sahip bu projenin yatırımcısı son 10 yılın öne çıkan girişimcilerinden Tülin Akın'dır.

Akdeniz Üniversitesi Tarımsal Pazarlama Bölümü'nde öğrenciyken, çiftçilerin ürünlerini pazarlama sıkıntısı yaşadığını fark ederek harekete geçen Tülin Akın, çiftçiler ile bilgi teknolojilerini tanıştıran başarılı projelere imza attı. "Tarımsal pazarlama.com" adlı web portalının kurucusu olarak, 2014 yılında, Nobel Barış Ödüllerinden, "Dünyada Barış için İş" ödülüne aday gösterilen Akın, girişimcilik alanında çeşitli ödüller kazandı.

Çiftçinin en önemli sorunlarından birinin verimsiz üretim olduğunu gören ve onları tekno-tarımla tanıştıran Akın'ın projelerine Vodafone ve Intel gibi devler yatırım yaptı. Tülin Akın, cep telefonu ile yönetilen sulama ve gübreleme sistemleri, üreticiye internet üzerinden pazarlama eğitimleri gibi projeler ürettikten sonra şimdi de Akıllı Köy Projesini hayata geçirme yolunda adımlar atmaktadır. Proje için, belediyeye ait bir araziye 25 yıllığına kiralamak ve kahvehanelerden birini ofis yapmakla işe koyuldu. Atıl durumda olan meraların etkin kullanılması, hayvan sayısının artırılması, arıcılık yapılmaya başlanması, nesnelerin interneti sistemiyle tekno-tarım yapılması, toplu sağım merkezleri yapılması, izleme noktaları oluşturulması, soğutma sistemli seralar kurulması proje kapsamındaki faaliyetlerden. Teta Hayvancılık, Yaşar Üniversitesi proje kapsamında gerçekleştirilen eğitimlere sponsor oldu.

Tekno-tarım alanındaki bu örnek uygulamanın Koçarlı ilçesinde yapılması ilçenin kendi içine kapalı olma durumunu değiştirebilecek bir fırsat olarak değerlendirilmektedir.

Koçarlı'da Turizm

Koçarlı ulaşım açısından diğer ilçelere kıyasla içeride kalsa da bakir doğası, yamaç paraşütü alanları, tarihi ve kültürel mirası, ünlü keşkeği, künarlı pidesi, envai çeşit otlu yemekleri ve saç böreği ile önemli bir turizm potansiyeli taşımaktadır.

Cihanoğlu Kulesi

İlçede, Karyalılara ait Amyzon kalesi; "Çarşı Camiisi" de denen, eşraftan Mustafa Bey'in yaptırdığı 18. yüzyıla ait Cihanzade Mustafa Bey Camisi ve Kulesi; Cincin Köyü'nde bulunan 18. yüzyıl kalesi görülmeğe değer tarihi yapılarıdır.

Amyzon Antik Kenti Koçarlı'nın 30 km güneyinde yer alan Akmesic Köyü sınırları içerisindedir. Bir Karia kenti olan Amyzon'un kuruluşuna ilişkin yazıtlar haricinde pek fazla bilgiye ulaşamamıştır. Kentin etrafı taş işçiliğinin önemli örneklerinden olan surlarla çevrilidir. Ayrıca yazıtlara göre kentte Apollo ve Artemis'e ait tapınaklar bulunmaktadır. Antik kente ilişkin yüzey araştırmaları haricinde bilimsel kazı çalışmaları gerçekleştirilmemiştir.

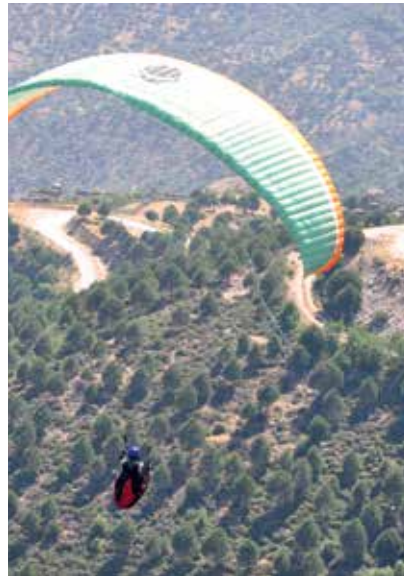
Cihanoğlu Kulesi 1763-1764 yılları arasında Cihanzade İbrahim Ağa tarafından yaptırılmış, 1960'lı yıllarda restore edilmiştir. 1584 yılında mescit olarak inşa edilen bugünkü Cihanoğlu Camii 1773'te ilçe eşrafından Cihanzade Mustafa Bey tarafından cami haline getirilmiştir. Ahşap işlemeli giriş kapısı ahşap süsleme ve oymacılık sanatının güzel örneklerindedir.

Cihanoğlu Camii

Geleneksel Deve Güreşleri Şenliği Aydın genelinde olduğu gibi Koçarlı ilçesinde de her yıl Aralık ayında düzenlenmektedir.

Geleneksel Çam Fıstığı Festivali genellikle Mayıs ayı içinde düzenlenir.

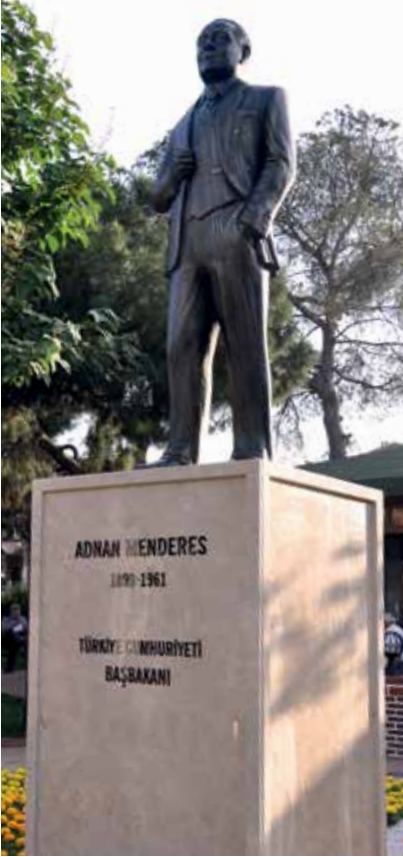
Cincin köyündeki 18. yüzyılda Cin Bey tarafından güvenlik amacıyla Mazi Dağı'ndan elde edilen moloz taşların elden ele taşınarak getirilmesiyle yaptırılan "Cihanbey Kalesi" adlı tarihi kale kalıntısı zamanla "Cincin Kalesi" adını almıştır. İçinde bir hamam bulunmaktadır.

Sobuca Köyü'ndeki Adnan Menderes Kent Ormanı, deniz seviyesinden 470 m yüksekliktedir. Ormanda restoran, mesire alanları, seyir tepeleri, olta balıkçılığı için gölet, kamp ve trekking alanları ile yamaç paraşütü pisti bulunmaktadır.

Adnan Menderes

Koçarlı'da doğan Adnan Menderes'in Çakırbeyli mahallesinde bulunan anıtı ve çiftliği ile ilçe merkezinde bulunan heykeli Koçarlı dışından gelenler tarafından ziyaret edilmektedir.

Turizmde Yatırım Fırsatları

- Amyzon antik kentinin gün ışığına çıkarılması ve gerekli düzenlemelerin yapılmasına yönelik yatırımlar
- Adnan Menderes Çakırbeyli Çiftliği'nin bir turistik çekim merkezi haline getirilmesi ile kırsal ve kültürel turizm destinasyonuna dönüştürülmesine yönelik yatırımlar
- İlçede bulunan Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencileri ile Koçarlı ilçesinin bağına güçlendirecek yatırımlar
- Kent Ormanı'na doğaseverleri ve sporseverleri çekmek için etkin bir işletmecilik modeli geliştirilmesi
- 150 km'lik turizm yolu projesinin ilçeden geçiyor olması nedeniyle ortaya çıkacak yatırım fırsatları
- Koçarlı Belediyesi, Cihanoğlu Kulesi ve bitişiğindeki Cihanoğulları ailesine ait tarihi evin restore edilmesi ve avlusunun bedesten tarzında düzenlenmesine yönelik projesi için finansman arıyor. Belediye yetkilileri bu projenin gerçekleştirilmesi için yatırımcılarla alternatif modeller üzerinde çalışabileceklerini belirtiyor.

Madencilikte Yatırım Fırsatları

- İlçede bulunan kuvarsit, feldspat, fosfor ve kömür madenlerinden katma değerli ürün geliştirme ve üretmeye yönelik yatırımlar
- Madenlerden kompozit ürünler geliştirme ve üretmeye yönelik yatırımlar
- Maden atıklarının değerlendirilmesine yönelik yatırımlar
- Madencilik faaliyeti gösteren firmaların çevre temalı sosyal sorumluluk projelerine yapacakları yatırımlar

Kaynakça

Koçarlı Belediyesi'ne paylaştığı bilgiler ve fotoğraflar için teşekkür ederiz.

Koçarlı Kaymakamlığı Web Sayfası, <http://www.koçarli.gov.tr/>, 08.06.2016.

Üniversitelerde Sosyal Girişimcilik Öğrenci Klavuzu (2015).

Hedef Gazetesi Haberi, <http://www.aydinhedef.com.tr/ekonomi/26/02/2015/tkd-destegiyle-cam-fistigi-tesisi-kurdu>, Erişim: 10.06.2016

Emlaktagündem Haber Portalı, <http://www.emlaktagundem.com/aydin-kocarlida-akilli-koy-kuruluyor/>, Erişim: 10.06.2016

Güney Ege Kalkınma Ajansı (2012), Koçarlı İlçe Raporu

DENİZLİ DERİ İHTİSAS OSB'DE ENERJİ VERİMLİLİĞİ

k

Denizli için geleneksel olan dericilik sektörünün canlandırılması ve hak ettiği öneme kavuşması için Deri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) elektrik sarfiyatının azaltılmasına dair yapılan çalışma ile tüm üye işletmelerin karlılıklarını koruyarak varlıklarını devam ettirmeleri amaçlanmıştır.

Denizli Deri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tarafından hazırlanarak sunulan ve Ajansımız 2014 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında "Denizli Deri İhtisas OSB'de Enerji Verimliliği" desteklenmeye hak kazanmıştır. Ajansımız tarafından 89.595 TL destek verilen proje 89.873 TL toplam bütçe tutarı ile 2015 yılı Şubat ayında tamamlanmıştır.

Proje kapsamında Denizli Deri İhtisas OSB Yönetimi Atıksu Arıtma Tesisini kapsayan enerji tasarrufu konusunda bir faaliyet yürütmüştür. OSB'de en yüksek elektrik tüketimi olan Atıksu Arıtma Tesisi üzerinde yoğunlaşan çalışmalarda tesis içindeki bölümler sarfiyat miktarlarına göre incelenerek gerekli ekipmanlarla desteklenmek suretiyle Atıksu Arıtma Tesisinin elektrik sarfiyatı en aza indirilme çalışılmıştır.

Denizli için geleneksel olan dericilik sektörünün canlandırılması ve hak ettiği öneme kavuşması için Deri İhtisas OSB'de elektrik sarfiyatının azaltılmasına dair yapılan çalışma ile tüm üye işletmelerin karlılıklarını koruyarak varlıklarını devam ettirmeleri amaçlanmıştır. Elektrik sarfiyatında Atıksu Arıtma Tesisi en büyük payı oluşturmaktadır. Yapılan araştırma ile tesisin mevcut durumu incelenmiş, eksikleri tespit edilerek, çalışmalarla elektrik tasarrufu sağlanabilecek gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Enerji verimliliği analizi yapılarak elde edilen veriler ışığında raporlar hazırlanmıştır.

Proje ile sektörde en önemli girdi kalemlerinden biri olan elektrik maliyetlerinin düşürülmesiyle işletmelerin kârlılığı artacağından işletmelerin ve sektörün rekabet gücünün artmasına destek sağlanmıştır.

TR32 BÖLGESİ'NDE FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ ve GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ Aydın

A dnan Menderes Üniversitesi Vakfı tarafından 2015 yılı Doğrudan Faaliyet Destęi kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "TR32 Bölgesi'nde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Çözüm Önerileri" projesi ile TR32'de kapsamlı bir finansal okuryazarlık düzeyi araştırmasının iller bazında yapılması ve elde edilen bulgulara göre TR32'de finansal okuryazarlık düzeyinin geliştirilebilmesi için çözüm önerilerinin getirilmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 89.306,50 TL bütçeli projeye %100 oranında destek verilmiş ve proje 3 ayda tamamlanmıştır. Proje kapsamında TR32 Bölgesi'nde finansal okuryazarlık düzeyinin araştırılması için bölgenin 49 ilçesinde 4 hafta boyunca anket uygulanmış, Aydın, Denizli ve Muğla'da 30'ar saatlik finansal okuryazarlık eğitimleri verilmiştir. Yapılan faaliyetler sonucunda bölgenin finansal okuryazarlık düzeyi belirlenmeye çalışılmış, her ile özel çözüm önerileri geliştirilmiş, yapılan çalışmalar Aydın'da düzenlenen bir toplantı ile paydaşlara aktarılmış ve "TR32 Bölgesinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Çözüm Önerileri Projesi Sonuç Raporu" yayınlanmıştır.

Muğla Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanarak sunulan ve Ajansımız 2015 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında destek almaya hak kazanan “Muğla İli İmalat Sanayi Envanteri” projesi ile ilde imalat sanayinin mevcut potansiyelini ortaya koymak ve geleceğe yönelik öncelikleri ve amaçları belirleyerek sanayinin gelişmesine katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda ilgili kurumlardan alınan veriler doğrultusunda belirlenen firmalarla anket çalışması yapılarak ayrıntılı Muğla ili imalat sanayi envanteri oluşturulması hedeflenmiştir.

Ajansımız tarafından bütçesinin tamamı desteklenen proje, 74.369,11 TL toplam bütçe gerçek-

leşmesi ile 2016 yılı Nisan ayında tamamlanmıştır. Proje kapsamında beş ve daha fazla çalışanı olan 437 imalat sanayi firmasıyla bilgisayar destekli yüz yüze görüşme anket tekniği (CAPI) ile görüşülmüştür. Anket kapsamında imalat sanayi kuruluşlarından; firma genel bilgileri, çalışan bilgileri, üretim kapasitesi ve pazar durumu, gelecek ile ilgili yaklaşımlar başlıklarında bilgiler elde edilmiştir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ortaklığında gerçekleştirilen proje ile ilin imalat sanayi sektöründeki potansiyeli ortaya konmuş, Muğla’da yapılacak yatırımlara ve iş fırsatlarına yol gösterecek, ileriki yıllarda yapılacak araştırma ve çalışmalara kaynak teşkil edecek bir envanter oluşturulmuştur.

EGE'NİN ÇATISI HONAZ

Hazırlayan: Denizli Yatırım Destek Ofisi

Denizli'ye ve hatta tüm Ege'ye tepeden bakmak için ulaşmanız gereken yer. Honaz Dağı; bitki örtüsü ve kucak açtığı canlılarla o kadar özel bir coğrafya ki 1995'ten bu yana bir Milli Park. Sırtını bu heybetli dağa dayamış Honaz ilçesiye gücünü sadece doğal zenginliklerine borçlu değil. Lokasyonu, ev sahipliği yaptığı Denizli OSB, Denizli Deri İhtisas OSB ve Kaklık Lojistik Merkezi gibi kuruluşlar ve niceleriyle; üretim, hizmet, ticaret ve sanayi yapısıyla büyümeye ve geleceğe göz kırıyor.

Honaz, Denizli'ye en yakın ilçelerden bir tanesi; ulaşmak için Denizli'den yaklaşık 20 km uzaklaşmak yeterli. Öyle bir konum ki Denizli'den Ankara'ya ya da Antalya'ya gidecek olsanız veyahut Afyon-İzmir arasında bir seyahatteyseniz Honaz'ın havasından muhakkak soluyacaksınız demektir. Gerek çevresi gerek diğer illerle olan karayolu ulaşımının kolaylığı ile Denizli'ye yakınlığı bir araya gelince Honaz'ın lojistik ve stratejik önemi belirginleşiyor. Zira tüm dünyada olduğu gibi; sanayici ve üretici kimliğiyle sivrilen Denizli için ulaşım başarı yolunda belirleyici faktörlerden bir tanesi. Böyle olunca; Honaz da lokasyonu ve ekonomik faaliyetleri ile en dikkat çekici Denizli ilçelerinden bir tanesi halini alıyor.

Kuzeyde Çal ve Baklan, güneyde Serinhisar, doğuda Bozkurt, batıda Denizli Merkez; kendisi Honaz dağının kuzey yamacında... Dağın ku-

zey etekleri verimli bir ova ile Çökelez Dağı'na kadar devam ediyor ve Çürüksu (Antik Lykos) Nehri'ne kaynak oluyor.

Denizli ekonomik hayatında Honaz'ın yeri oldukça ayrıcalıklı. Ekonomik faaliyetlerin temelini tarım ve sanayi oluşturuyor.

Türkiye'nin sayılı OSB'leri arasında gösterilen Honaz'daki Denizli Organize Sanayi Bölgesi, aynı zamanda Güney Ege Bölgesi'nin en büyük organize sanayi bölgesi olma özelliği taşıyor.

Tekstil ve dokumadan mermere, enerjiden makinaya kadar pek çok sektörde faaliyet gösteren onlarca firma ile Denizli sanayisinin deyim yerindeyse kalbi burada atıyor. OSB'nin içinde firmaların ve yatırımcıların kullanabileceği konferans salonu, kafeterya ve spor tesisleri bile var. 184 sanayi parselinden oluşan 4.360.000 m²'lik

alanı ile hizmet veren OSB'nin çatısı altında 24.000 kişi istihdam ediliyor. Hatta, mevcut sanayi tesislerinin tam kapasite üretime geçmesi halinde bu sayının yaklaşık 30.000'e çıkacağı tahmin ediliyor. İş imkânlarının da vesilesiyle ilçe nüfusu pek çok diğerinin üzerinde ve Honaz'daki sigortalı işçi sayısı oldukça yüksek. Merkezden gidip gelen personelin çokluğu da OSB'nin şehrin iktisadi hayatında

ne kadar büyük bir önemi olduğunu gösteriyor.

Honaz'da yer alan bir diğer OSB ise Denizli Deri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi.

Denizli'de dericilik faaliyetleri Türklerin Honaz Kalesi'ni fethettiği yıllara dayanıyor. 75 parselden oluşan ihtisas OSB'de ağırlıklı olarak deri (kösele), küçükbaş deri işlenmesi ve bunların ardından deri makineleri ile kimyasallarına ilişkin faaliyetler sürdürülüyor. Spesifik bir alana, deriye ilişkin OSB'nin hala boş parsellerinin olması gelecek yeni firmalar ve yatırımcılar için bir fırsat.

Gerek sanayi ve hizmetler sektöründeki gelişmeler, gerekse çevresiyle güçlü ticari ve sosyal ilişkileri ile Honaz ekonomisini çeşitlendirmeyi başarmış bir merkez.

Keza, lojistik kapasitesi ve ulaşım altyapısıyla dikkatleri üzerine çeken ilçenin Kaklık mevkinde kurulan Kaklık Lojistik Merkezi'nin: yük taşımalarında demiryolu payının büyümesi, erişilebilirliğin güçlenmesi ve limanlara bağlantı ile üretim, ihracat ve ithalatta artışa vesile olması öngörülmüyor.

Ekonomik faaliyetleri çeşitlendirme imkânlarından bir diğerini Honaz Dağı sunuyor. Sunduğu pek çok nimete ilaveten; eğimi, engebeleri ve özellikle yaz kış erimeyen karları ulaşım kolaylığı ile birleşince Honaz, geleceğin kayak merkezlerinden biri olmaya aday.

Kalkınma yolunda emin adımlarla ilerleyen ve yatırımlara açık olan Honaz'da eğitime verilen önem büyük. Pamukkale Üniversitesi'nin Honaz'da açtığı Meslek Yüksek Okulu'nun da ilçenin gelişiminde ve nitelikli personel yetiştirilmesinde payı var. Okulda işletme yönetiminden muhasebeye, pazarlamadan dış ticaret ve lojistiğe pek çok program mevcut. Ders programları yaşam boyu öğrenim programlarıyla desteklenmiş. Bilgisayar, İngilizce, işaret dili, güzel konuşma ve diksiyon, tiyatro gibi kurslar ile öğrenciler hayata hazırlanıyor.

Ekonomik faaliyetlerin temelindeki ikinci etken tarımdır. Honaz'da tarım denildiğindeyse akla ilk gelen kiraz oluyor.

Hatta bir rivayete göre "honaz" sözcüğünün anlamı erken olgunlaşan kirazmış ve ilçe adını ürettiği tadına doyum olmayan kirazlardan alıyormuş. Honaz; bölgenin ve Türkiye'nin kiraz üretim merkezlerinden bir tanesi ve üretilen kirazların büyük bir kısmı ihraç ediliyor. Yılda ortalama yaklaşık on üç bin ton ürün alınan kiraz yetiştiriciliğinin maddi olmayan kârı ise ilkbahar aylarında beyaz çiçeklerini açmış kiraz ağaçlarının yarattığı görsel şölen.

Kiraz üretimini bilinir kılmak amacıyla gerçekleştirilen Geleneksel Kiraz Festivali sosyal hayatı renklendiriyor. Dört bir yandaki kirazlar ve kiraz görselleri ile ortaya birbirinden iştah açıcı, birbirinden

güzel görüntüler ortaya çıkıyor. Kutlamaların gerçekleştirildiği soğuk suları ve havuzu ile ünlü ("Göz" adı ile de anılan) Pınarbaşı mesire yeri zaten kendi kendine bir cazibe merkezi. Ağaçların altında serinlemek, soğuk suyundan faydalanmak, piknik yapmak ya da sadece pastoral manzaranın tadını çıkarmak isteyenler tarafından sıklıkla ziyaret ediliyor.

Kiraz ismiyle ve festivaliyle diğerlerini gölgede bırakmış olsa da, Honaz'da birbirinden farklı tarımsal faaliyetler de gerçekleştiriliyor.

Bağcılık; cennet hurması, şeftali, ayva, erik gibi meyve yetiştiriciliği; buğday, mısır, şeker pancarı, pamuk gibi tarla ürünleri, büyükbaş, küçükbaş ve tavuk yetiştiriciliği gibi hayvancılık faaliyetleri... Başka bir deyişle, Honaz'ın hemen hemen her türlü meyve ve sebzenin üretilmesine uygun toprakları, bereketi ile hem kendi sakinlerini hem de dili, dini, ırkı farklı insanları besliyor.

Honaz'ın doğal zenginlikleri tarıma elverişli topraklarıyla sınırlı değil.

Honaz'ı ziyaret etmek için Honaz Dağı ve "Honaz Dağı Milli Parkı" başlı başına bir sebep.

Çevresine hiç aldırmadan göğe doğru yükselen dağ, meraklılara pek çok macera ve güzellik sunuyor. Dağ yürüyüşü ya da bisiklet turu yapmak isteyenler dağı ziyaret ediyor. Hatta Honaz Dağı Milli Parkı sınırları içinde belirlenmiş bir trekking parkuru var. Macera-severlerin ilgisinin arkasında dağın yüzey bilimi ile ilgili özellikleri; doğal engebeli ve eğimli oluşu yatıyor. Milli park oluşundaysa; bu topografik özelliklerin yanı sıra bir yuva sunduğu canlıların da payı büyük.

Parkın içinde yer yer meşe ağaçları var, yukarı doğru çıkıldıkça ardıçlar da gözler önüne seriliyor. Ancak dağdaki hakim koku mis gibi çam kokusundan başkası değil çünkü baskın ağaçlar kızılçamlar ve karaçamlar.

Honaz Dağı Milli Parkı civarında 964 bitki türü saptanmış; bunların 122 tanesi ise Türkiye için endemik. 3 tane bitki türüyse dünyada sadece Honaz Dağı'nda yetişiyor: ballıbababa, sığırkuyruğu ve safran türleri. Ayrıca; güveyotu ve çan çiçeği var ki dünyada sadece burada ve Babadağ'da doğal olarak yetişebiliyor.

Parkın bitki örtüsü o kadar değerli ki 150 yıldan bu yana botanikçilerin ilgisini çekiyor. Öte yandan, park sınırları içinde pek çok hayvan yaşıyor. Öyle ki; parkta gezerken onlarla karşılaşabiliyorsunuz. Bunların başında dağ keçileri var. Tavşanlar, tilkiler, yaban domuzları, sansar ve porsuklarsa parkın diğer adı anılmaya değer sakinleri.

Milli Park'a iki ana noktadan girebiliyorsunuz. Birincisi kuzey girişi, Honaz ilçesinden; ikincisi güney girişi, Cankurtaran güneybirlik alanının bulunduğu noktadan. Parkta Honaz Milli Park Ziyaretçi Merke-

zi'ni ziyaret etmek mümkün. Burada Honaz Dağı'nın canlı türlerinin örneklerini, bitki türlerini, dondurulmuş hayvan çeşitlerini ve Honaz'ın tarihi evlerinin minyatürlerini görebilirsiniz.

Av turizmi ile ilgilenenler için belirtmekte fayda var: Honaz Dağı'nda Yaban Keçisi Koruma ve Üretim Sahası bulunuyor. Dağın bir başka özelliği de dağın ovada tek başına yükselişine borçlu olduğu hava sporlarına elverişli coğrafyası. Paraşüt, yamaç paraşütü, delta (yelken) ve kanat gibi sporlar yapmak mümkün. Hatta 1997 yılında ilki gerçekleştirilen Dünya Hava Oyunları'nın yelken kanat ve yamaç paraşütü yarışmalarının ev sahibi olmuş Honaz Dağı.

Honaz'da ziyaret etmek isteyebileceğiniz iki doğal şaheser daha var ki; onları meraklılar, doğanın ve hayatın tadını çıkarmak için çaba sarfedenler görebiliyor.

Her ikisi de gözlerden gizlenmiş biçimde, huzur verici güzellikleriyle misafirlerini bekliyor: Saklıgöl ve Kaklık Mağarası.

Saklıgöl (Yukarı Dağdere Gölü) adeta çam ağaçlarının arasına saklanmış. Dağdere köyü sınırlarındaki gölün çevresindeki sazların çam kokulu rüzgarla salınmasını seyretmeye doyum olmuyor. Günlük koşturmacadan bunalanların doğanın sakinliğini hatırlamak için uğrayabileceği bir köşe burası. Açık havanın tadını çıkarabileceği, tatlı suda yüzen balıkları izleyebileceği...

Kaklık Mağarası ise gizlenmek için bambaşka bir yol seçmiş, kayaların içine saklanmış. Asıl sürpriz sizi mağaranın içinde bekliyor: sanki bir güç Pamukkale travertenlerinin bir kısmını alıp mağaranın içine saklamış!

Kaklık Mağarası'nın diğer isimleri de Mağara Pamukkale ve Küçük Pamukkale zaten. Sadece Pamukkale benzeri basamak basamak inen travertenler değil, damlatası, sarkıt ve diktler de görülmeye değer. Bir mağaranın içinde böyle bir güzellikle karşılaşmanın verdiği keyif ise bambaşka.

Mağara sadece eşsiz görselliğiyle göze hitap etmiyor, aynı zamanda içerde bolca termal su var. Cilt rahatsızlıklarına iyi geldiği inanılan suyun özelliği berrak, renksiz ve kükürtlü olması. Mağara, yeraltı sularının oluşturduğu yer altı boşluklarından meydana gelmiş.

Travertenler mağaranın yakınında ki Kokar Hamam Pınarı'nın (Haydar Baba Pınarı) sularının mağaraya akmasıyla oluşmuş. Halen de traverten oluşumu devam ediyor. Mağaranın yakınındaki yüzme havuzu, küçük amfi tiyatro, seyir alanları, kafeterya ve kameriyeler de ziyaretçilerini bekliyor.

Honaz'ın doğal güzellikleri tabii ki sadece bugüne ait değil. Yamaçlar, tepeler, göller, ovalar... Bu kadim ve göz oğşayan manzarlara bin yıllardır insanlar tarafından takdir ediliyor.

Ne de olsa iklimi, bereketi, bölgeye hakim ve gerektiğinde savunmaya elverişli arazisi ile bin yıllardır insanların ömürlerini geçirmek için tercih ettiği gözde lokasyonlardan bir tanesi Honaz. Hangi medeniyetler bu topraklarda yaşamış, izlerini bırakmamışlar ki; Frigya, Lidya, Helenizm, Bergama, Roma, Bizans, Selçuklu ve en son Osmanlı.

Önce, bugünkü Honaz'ın bulunduğu yamacın 3 km kuzeyine Çürüksu (Lykos) Çayı'nın kenarına Colossae kurulmuş Frigler tarafından. Colossae, Anadolu'ya giden yolların üzerinde olmasının getirdiği avantajla ekonomik, idari, kültürel ve dini açıdan önemli bir şehir olmuş. Yüncülük ve dokumacılıkta gelişmiş, Frigya'nın en büyük 6 şehri arasında yerini almış zamanla ve ilk Hristiyanlara ev sahipliği etmiş. Hatta İncil'in "Koloselilere Mektupları" kısmında Colossae halkına bir atıf var. Colossae Antik Kenti'nden geri kalanları, höyük tepesini ve kayaya oyulmuş mezarları bugün dahi görmek mümkün.

Daha sonra Honaz'ın bugünkü yerinde Honaz'ın adını borçlu olduğu rivayet edilen Khonae kurulmuş. Dağın eski adı Kadmos, eteklerinde Khonae, zamanla Khonos ve Honas... Colossae ve başka şehirler güç kaybederken, Khone savunmaya elverişli arazisi ve hakim olduğu yollar sayesinde gelişmiş, Anadolu'nun en önemli dini ve idari merkezlerinden biri olmuş, "Başpiskoposluk" ünvanını da almış, "Metropolis" de olmuş.

Bu kıymetli Bizans şehri, ilk kez 1077 yılında Büyük Selçuklu Hükmüdarı Alparslan'ın komutanlarından Afşin Bey'in Anadolu seferi sırasında Türklerin eline geçmiştir.

Honaz'da ilk medeniyetin kurulduğu günden bugüne kadar Honaz; üzerinde yaşayanlara ve ziyaretçilerine stratejik lokasyonu, verimli toprakları, benzersiz doğal güzellikleri ve daha pek çok imkanı ile dolu dolu bir yaşam sunuyor.

Günümüz Türkiye'sinde arz ettiği üretim, hizmet ve sanayi faaliyetleri ile kendine has bir yer edinirken, bir yandan da daha kalkınmış bir ilçe olma yolunda emin adımlarla ilerliyor.

Kaynakça

Honaz Belediyesi <http://www.honaz.bel.tr/>, 06.06.2016.

Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü <http://www.pamukkale.gov.tr/>, 06.06.2016.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, <http://www.milliparklar.gov.tr/mp/index.htm>, 08.06.2016.

Denizli Organize Sanayi Bölgesi, <http://www.dosb.org.tr/>, 06.06.2016.

Pamukkale Üniversitesi, <http://www.pau.edu.tr/>, 06.06.2016.

T.C. Devlet Demiryolları, <http://www.tcdd.gov.tr/>, 08.06.2016.

Çalışmada ayrıca GEKA Bir Denizli Seyahati kitabından ve TR 32 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı 2014-2023'ten yararlanılmıştır.

Paylaştıkları fotoğraflar için Honaz Belediyesi'ne teşekkür ederiz.

İLÇE ANALİZİ

Hazırlayan: Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

Ajansımızın İlçe Analizleri Tavas ile Devam Etti

Ajansımız, ilçe analizlerine Denizli’de devam ediyor. Ajansın 2016 yılı Çalışma Programında bu amaçla belirlenen “Geleneksel Ekonomi Merkezlerinde Proje Seti Oluşturulması” faaliyeti kapsamında; 13 Nisan 2016 tarihinde Denizli’nin Tavas ilçesinde GZFT (Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) analizi çalışmayı gerçekleştirdi.

Tavas’ın güçlü ve zayıf yanlarının tespit edilerek bu yönlerin nasıl fırsata dönüştürülebileceğine dair çözüm önerilerinin belirlendiği çalıştay, ilçenin ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda mevcut durumuna ışık tutan sunumıyla başladı.

Tavas Meslek Yüksek Okulu’nda gerçekleştirilen çalışmaya, Tavas ilçesindeki kaymakamlık, belediye, çeşitli kamu kurumları, STK’lar ve özel sektörden temsilciler ile köy muhtarları katıldı. Tarım ve kırsal kalkınma, turizm ve çevre, sosyal kalkınma ile sanayi, ticaret ve enerji üretimi konularında dört gruba

ayrılan katılımcılar ilk etapta, ilçenin güçlü yönleri ve fırsatları ile zayıf yönleri ve tehditlerini belirlediler. Ardından Tavas’ın güçlü yanlarının nasıl kullanılabileceği ve fırsatların nasıl değerlendirilebileceği konusunda çözüm önerileri geliştiren katılımcılar, ilçenin gelişme hedefleri, stratejileri ve projelerini içeren belgeyi oluşturdular. Katılımcılar, ilçenin zayıf yanlarının nasıl düzeltileceği ve tehditlerin nasıl bertaraf edileceğine yönelik tespitler de yaptılar.

Katılımcıların yaşadıkları ilçeye ilişkin görüşlerini dile getirdiği bu çalışmayla ilçenin ekonomik, çev-

resel, sosyal ve kültürel açıdan fotoğrafı çekilerek ilçenin gelişimi ve geleceğine ışık tutulması planlanıyor.

Ajans olarak gerçekleştirilen ilçe GZFT çalışmalarıyla geleneksel ekonomiye sahip ilçelere yönelik proje önerileri toplanarak Kalkınma Ajansı destekleri ya da diğer destek mekanizmaları aracılığıyla hayata geçirilmesinin amaçlanıyor. Ayrıca, her ilçe için önemli bir kaynak ve stratejik planlama için bir rehber niteliğinde olan bu analizlerin Aydın, Denizli ve Muğla’da yer alan tüm geleneksel ekonomiye sahip ilçeler için uygulanması planlanıyor.

Denizli'nin güneybatısına düşen Tavas, 950 metre rakımlı 30.000 hektarlık bir yayla üzerine kuruludur. 1691 km² yüzölçümündedir. Tavas'ı doğudan Acıpayam, batıdan Aydın Karacasu, güneyden Kale, kuzey batıdan Babadağ ilçeleriyle kuzeyden Denizli ili çevrelemektedir. İlçe yüzey şekilleri bakımından etrafı dağlarla çevrili düz bir ova görünümündedir. Kuzeyde Babadağ, güneyde Bozdağ, doğuda Serinhisar (Kızılhisar) dağları, batıda Kale İlçesi ile çevrilmiştir. İlçenin Tavas, Barza ve Sarıova adında 3 önemli ovası vardır. Tavas yöresinin akarsu ve gölleri ise; Solmaz Çayı, Medet Çayı, Kırpınar Çayı, Dümbelek Çayı, Yenidere Çayı, Kızılca Gölü, Aydoğdu Göleti'dir.

İklim bakımından 3 bölge ikliminin karakteristik özelliklerini gösterir. Karasal iklim tesirinde kalarak yazları kurak ve sıcak, kışları soğuk ve ılıktır. Yağışlar daha çok ilkbahar aylarında olur. Dağları genellikle fundalık ve makidir. Bozdağ'da sedir ormanı vardır. Yer yer dağların çoğunda gür ormanlar bol su kaynakları hayvanlar için otlaklar ve büyük düzlükler halindeki yaylalar geçitlerle birbirine bağlıdır (Tavas Kaymakamlığı).

İlçe ekonomisi tekstil ve hazır giyim, tarım ve hayvancılığın yanında leblebiciliğe dayalıdır. Tavas'ta yıllık 36 bin ton kapasiteli küçükbaş, büyük baş ve kanatlı hayvan yemi üreten bir yem fabrikası, bornoz üretimi yapan 1 adet tekstil fabrikası, 1 adet plastik imalathane, ilçe merkezinde 120 iş yeri kapasiteli küçük sanayi sitesi, 7 tane banka şubesi, özellikle kot imalatına yönelik olarak çalışan 400'ün üzerinde terzihane mevcuttur.

Kızılca bölük Mahallesi'nde bitirilmiş olan 81 işyeri kapasiteli küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Kızıl-

cabölük Mahallesi'nde 200 adet yarı otomatik 120 adet tam otomatik dokuma tezgâhı ile 70 adet el dokuma tezgâhı ve Karahisar Mahallesi'nde 100 adet yarı otomatik, 150 adet tam otomatik dokuma tezgâhı olmak üzere iki mahallede toplam 570 tezgâh mevcuttur. Yıllık her bir tezgâh 40.000 m kumaş dokumaktadır ve tezgâhlar, ilçeye yıllık toplamda 2.850.000 TL civarında bir gelir getirmektedir.

Kızılca Mahallesi'nde geleneksel usullerle yaklaşık 500 yıldır leblebi üretilmektedir. Mahallede 119 adet leblebi işletmesi mevcut olup, 56 âdeti faaliyet göstermektedir. Bir işletme 45 günde 10 ton leblebi üretimi yapmaktadır. Yıllık üretim toplamı 2000 ton civarında olup, ham madde olarak kırmızı nohut Uşak ilinden, beyaz nohut Tavas ve Yeşilova ilçelerinden temin edilmektedir. Turizm yönünden Afrodisias'tan Denizli

Pamukkale'ye geçen turistlerin geçiş güzergâhında bulunan ilçenin Cankurtaran mevkiinde turizme yönelik olarak faaliyet gösteren 3 adet halı mağazası faaliyette olup buralarda mevsimlere göre kısmi azalma çoğalma olmakla beraber 1300 kişi istihdam edilmektedir (Tavas Kaymakamlığı).

Tavas Ticaret Odası 474 üyeye sahiptir. İlçede en fazla gerçek şahıs işletmesi bulunmaktadır. Tavas Esnaf ve Sanatkârlar Odası'na kayıtlı 640 üye, Tavas Kahveciler Lokantacılar ve Meşrubatçılar Esnaf Odası'na kayıtlı 285 üye, Tavas Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası'na kayıtlı 346 üye, Tavas Terziler, Seyyar Elbise Satıcıları ve Ütücüleri Esnaf ve Sanatkârlar Odası'na kayıtlı 159 üye bulunmaktadır.

Tavas, Denizli ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir güneş enerji potansiyeline sahiptir. Tavas Gü-

İlçe Analizi / Tavas

neş Enerji Potansiyeli 1600-1700 KWh/m² yıl bir ortalamaya sahiptir. İlçe bu nedenle Güneş Enerjisi yatırımları açısından ilgi çekmektedir. İlçede yer alan bitmiş ve yapımı devam eden 14,69 MW Kurulu gücünde GES santralleri bulunmaktadır.

Ulukent Mahallesi'nde mermer ve manganez, Kızılca ve Karahisar mahallelerinde mermer, Avdan Mahallesi'nde kömür, Kozlar Mahallesi'nde krom yatakları mevcuttur. İlçede yer alan Nikfer Bozdağ Kayak Merkezi'nin kış turizminin geliştirilmesi açısından yüksek önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

Bozdağ'da sisin çok az olması, rüzgâra kapalı bir alanda yer alması gibi nedenlerden dolayı merke-

zin Uludağ ve Palandöken'e göre avantajlı durumda olduğu ifade edilmektedir.

Ayrıca, Bozdağ mevkiinde bulunan antik yerleşimler ve doğa potansiyeli de kültür turizmi ve doğa sporları turizminin geliştirilmesi açısından avantaj sağlamaktadır.

İlçenin tarım ve hayvancılık potansiyeli oldukça yüksek bir seviyededir. İlçede üretilen ve yetiştirilen tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki tablolarda detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Tablo1:Tavas'ta üretilen Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Gayri Safi Üretim Değeri

Ürün Adı	Gayri Safi Üretim Değeri (TL)	Ürün Adı	Gayri Safi Üretim Değeri (TL)
Tütün	59.500.000	Elma	5.197.500
Arpa (Diğer) Kuru	37.149.700	Fiğ (Macar) (Yeşil ot)	4.480.000
Buğday (Durum) - Kuru	22.800.000	Mısır Silajlık(1.ekiliş)	4.200.000
Sofralık çekirdekli üzüm	20.505.000	Zeytin (sofralık)	3.000.000
Buğday (Diğer) Kuru	12.287.250	Kiraz	2.468.000
Badem	9.720.000	Armut	1.620.000
Ceviz	8.324.400	Nar	1.241.460
Nohut Kuru	7.500.000	Erik	558.000
Yonca (Yeşil ot)	7.175.000	Ayva	424.000
Buğday (Durum) Sulu	5.981.250	Şeftali	252.000
Fiğ (Adi) (Yeşil ot)	5.600.000	Şaraplık üzüm(da)	110.400

Tablo 2: Büyükbaş Hayvan Durumu

Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Siğir (Kültür)	13.041	5.500	18.541	7.313	29.046,44
Siğir (Melez)	475	25	500	304	836,304
Siğir (Yerli)	270	30	300	148	190,328

Tablo 3: Küçükbaş Hayvan Durumu

Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Koyun (Yerli)	57.000	12.920	69.920	40.000	3.440,00
Keçi (Kıl)	36.500	4.500	41.000	27.145	2.768,79
Koyun (Merinos)	78	2	80	40	2,12

Tablo 4: Kümes Hayvanları Durumu

Hayvan Adı	Mevcut sayı
Yumurta Tavuğu	419.000

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri, 2015

2023'te Yüksek Katma
Değerli ve Yenilik
Odaklı Üretimi olan
bir Güney Ege için
çalışıyoruz.

Zengin Beşeri
Sermaye ve Güçlü
Toplumsal Altyapı ile
yaşam kalitesi yüksek
Güney Ege için
çalışıyoruz.

Sahip olduğumuz
güzellikleri tüm
dünyaya Dört
Mevsim sunmak için
çalışıyoruz

Doğayı kullandığımız
gibi koruyoruz;
sürdürülebilir çevre
için çalışıyoruz.

**"YAŞAM KALİTESİ YÜKSEK, YENİLİĞE
DAYALI ÜRETEN, DOĞASINI KORUYAN,
KÜRESEL TURİZM ODAĞI GÜNEY EGE"**

Rakamların Diliyle GÜNEY EGE

GEKA Bölgesi ile ilgili son istatistiki veriler

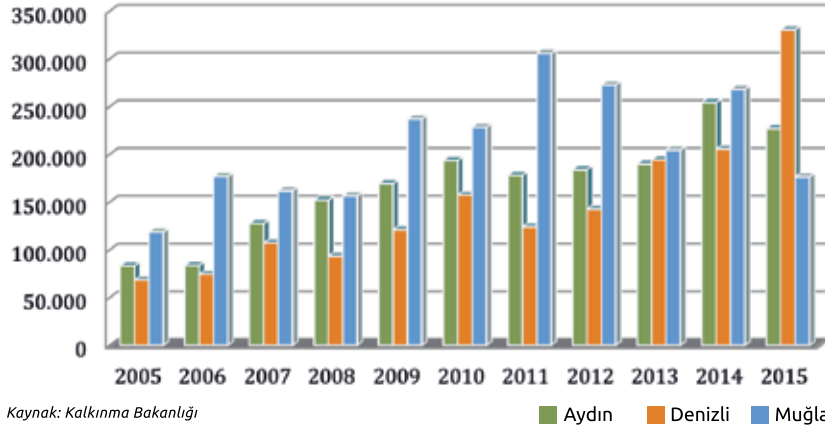

KAMU YATIRIMLARI

YILLAR BAZINDA BÖLGE İLLERİ KAMU YATIRIMLARI

DENİZLİ İLİ 2015 YILI KAMU YATIRIMLARINDAN EN FAZLA PAY ALAN İLİMİZ...

Bölge illerinde 2005-2015 Yılları Kamu Yatırımları (Bin TL)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

2015 yılında bölge illeri bazında kamu yatırımları incelendiğinde Denizli ilinin 330.646.000 TL yatırım ile bölgede en fazla kamu yatırımı alan il olduğu görülmektedir. Aydın iline 227.111.000 TL kamu yatırımı tahsis edilirken, Muğla ili 176.444.000 TL kamu yatırımı almıştır. Ülkemizde en fazla kamu yatırımı alan ilk beş il İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır ve Mardin şeklindedir. İstanbul, Ankara ve İzmir illeri birinci derece gelişmiş iller, Diyarbakır ve Mardin illeri ise altıncı derece (en az) gelişmiş iller kategorisinde yer almaktadır.

Ülkemizde en az kamu yatırımı alan iller 57.807.000 TL ile Yalova, 60.633.000 TL ile Kilis, 63.697.000 TL ile Bayburt, 68.945.000 TL ile Ardahan ve 76.702.000 TL ile Düzce illeridir. Yalova ikinci derece gelişmiş iller, Düzce dördüncü derece gelişmiş iller, Kilis ve Bayburt beşinci derece gelişmiş iller, Ardahan ise altıncı derece (en az) gelişmiş iller kategorisinde yer almaktadır.

Denizli kamu yatırımlarından en fazla pay alan 28. il iken, aldığı kamu yatırımına göre Aydın 43. ve Muğla 51. sırada yer almaktadır.

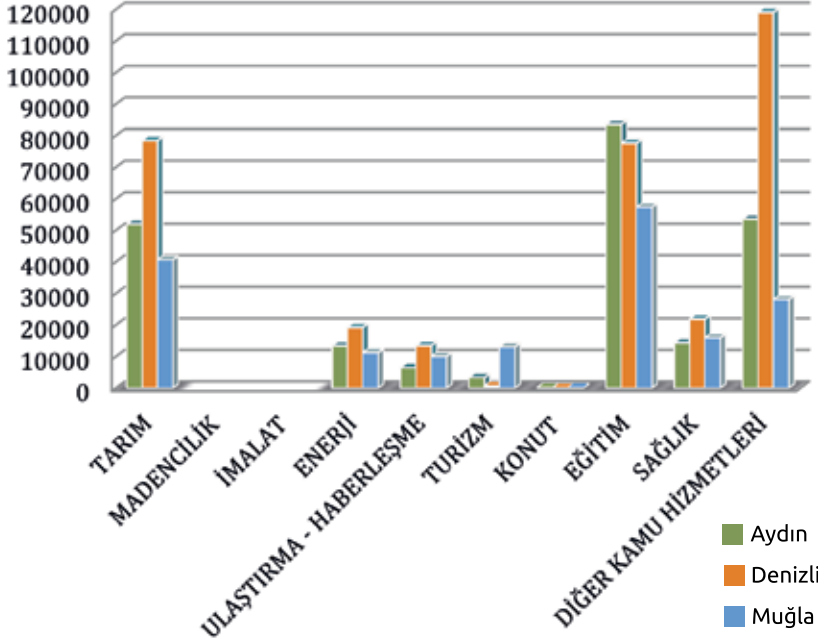
Denizli ve Aydın ikinci derecede gelişmiş iller arasında yer alırken, Muğla birinci derece (en fazla) gelişmiş iller arasında yer almaktadır.

2005-2015 yılları arasındaki dağılım incelendiğinde son yıllarda özellikle Denizli'nin aldığı pay artış sergilemiştir. Aydın'da da genel olarak kamu yatırımlarının son yıllarda artış gösterdiği grafikten anlaşılmaktadır. Muğla'nın kamu yatırımlarından aldığı payın yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir gösterdiği görülmektedir.

2015 YILI KAMU YATIRIMLARININ İLLERE GÖRE SEKTÖREL DAĞILIMI

BÖLGE İLLERİMİZ EN FAZLA KAMU YATIRIMINI TARIM, EĞİTİM, SAĞLIK, ENERJİ VE DİĞER KAMU HİZMETLERİ SEKTÖRLERİNDE ALIYOR...

Bölge İlleri 2015 Yılı Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Bin TL)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

2015 yılında Bölge illeri bazında kamu yatırımlarının sektörel dağılımı aşağıda incelenmektedir:

Aydın'da en fazla kamu yatırımı alan sektörler 83.633.000 TL ile eğitim, 53.589.000 TL ile diğer kamu hizmetleri, 52.012.000 TL ile tarım, 14.352.000 TL ile sağlık ve 13.408.000 TL ile enerji sektörleridir.

Denizli'de en fazla kamu yatırımı alan sektörler 119.078.000 TL ile diğer kamu hizmetleri, 78.438.000 TL ile tarım, 77.617.000 TL ile eğitim, 21.888.000 TL ile sağlık ve 19.259.000 TL ile enerji sektörleridir.

Muğla'da en fazla kamu yatırımı alan sektörler 57.309.000 TL ile eğitim, 40.614.000 TL ile tarım, 28.048.000 TL ile diğer kamu hizmetleri, 15.925.000 TL ile sağlık ve 13.042.000 TL ile turizm sektörleridir.

YATIRIM TEŞVİKLERİ KAPSAMINDAKİ YATIRIMLAR

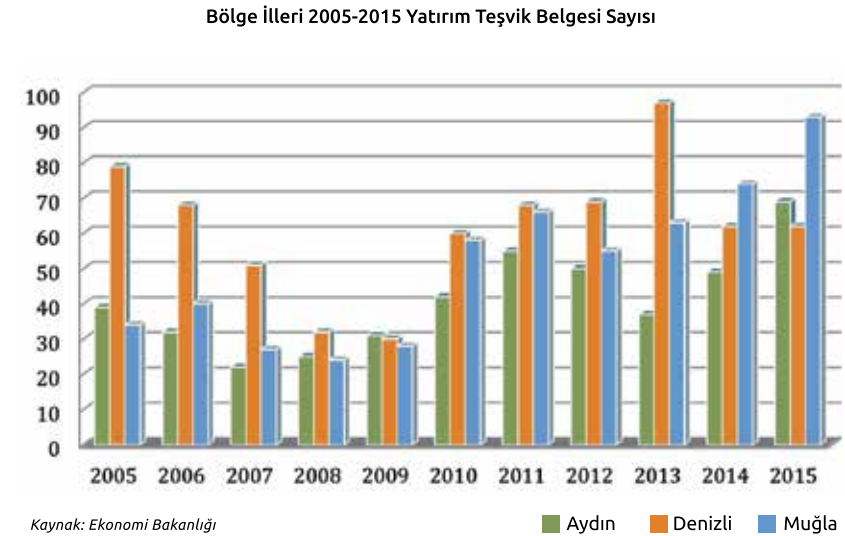
YATIRIM TEŞVİK BELGESİ İSTATİSTİKLERİ

MUĞLA İLİ 2015 YILINDA EN FAZLA YATIRIM TEŞVİK BELGESİ ALAN İLİMİZ...

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgesi istatistikleri incelendiğinde en fazla yatırım teşvik belgesi verilen Bölge ilinin 93 belge ile Muğla olduğu görülmektedir. Aydın 69 yatırım teşvik belgesi ile en fazla yatırım teşvik belgesi alan 2. Bölge ili, Denizli ise 62 yatırım teşvik belgesi ile 2015 yılında en az yatırım teşvik belgesi verilen bölge ili olmuştur.

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgelerine göre Muğla 93 yatırım teşvik belgesi ile ülkemizde en fazla teşvik belgesi verilen 15. il olmuştur. Aydın 69 yatırım teşvik belgesi ile 19. sırada yer alırken Denizli 62 yatırım teşvik belgesi ile 23. sırada yer almaktadır.

2005-2015 yılları arasındaki dağılım incelendiğinde son yıllarda özellikle Muğla'nın aldığı yatırım teşvik belgesi sayısı artış sergilemiştir. Aydın ve Denizli'deki yatırı

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

rim teşvik belgesi sayısının yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir gösterdiği görülmektedir.

2005-2015 yılları arasındaki yatırım teşvik belgesi kümülatif top-

lamına göre bölgede son on yılda en fazla yatırım teşvik belgesi 678 belge ile Denizli'ye verilmiştir. Son on yılda Muğla'ya 562, Aydın'a ise 451 yatırım teşvik belgesi verilmiştir.

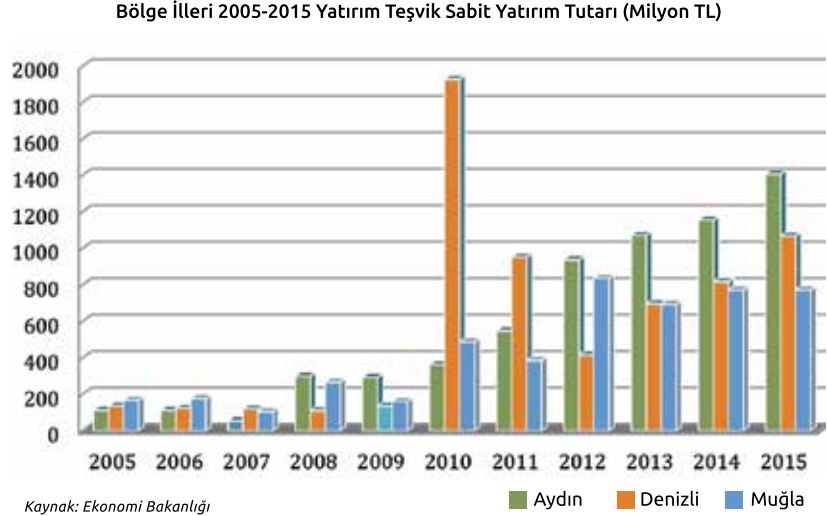
YATIRIM TEŞVİK SABİT YATIRIM İSTATİSTİKLERİ

AYDIN İLİ 2015 YILINDA EN FAZLA SABİT YATIRIM ÖNGÖRÜLEN İLİMİZ...

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgesi kapsamındaki sabit yatırım tutarı istatistikleri incelendiğinde en fazla sabit yatırım öngörülen Bölge ilinin 1.406.000.000 TL sabit yatırım ile Aydın olduğu görülmektedir. Denizli 1.067.000.000 TL sabit yatırım ile en fazla sabit yatırım öngörülen 2. Bölge ili, Muğla ise 771.000.000 TL sabit yatırım ile 2015 yılında en az sabit yatırım öngörülen Bölge ili olmuştur.

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgeleri kapsamında Aydın 1.406.000.000 TL sabit yatırım ile ülkemizde yatırım teşvikleri kapsamında en fazla sabit yatırım öngörülen 16. il olmuştur. Denizli 1.067.000.000 TL ile sabit yatırım ile 21. sırada yer alırken Muğla 771.000.000 TL sabit yatırım ile 26. sırada yer almaktadır.

Ülkemizde 2015 yılında verilen yatırım teşvik belgeleri kapsamında en fazla sabit yatırım öngörülen iller 11.538.000.000 TL ile Mersin, 11.262.000.000 TL ile İstanbul, 3.153.000.000 TL ile İzmir, 2.948.000.000 TL ile Ankara ve 2.686.000.000 TL ile Manisa illeridir. Mersin ve Manisa illeri üçüncü derece, İstanbul, İzmir ve Ankara illeri ise birinci derece (en fazla) gelişmiş iller kategorisinde yer almaktadır. 2015 yılında verilen yatırım teşvik belgeleri kap-

samında en düşük sabit yatırım öngörülen iller 2.000.000 TL ile Ardahan, 21.000.000 TL ile Tunceli, 29.000.000 TL ile Iğdır, 32.000.000 TL ile Sinop ve 34.000.000 TL ile Siirt illeridir. Ardahan, Iğdır ve Siirt illeri altıncı derece (en az), Sinop ve Tunceli illeri ise beşinci derece gelişmiş iller kategorisinde yer almaktadır.

2010 yılında Denizli'de sabit yatırım tutarının (1.927.000.000 TL) oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Söz konusu sabit yatırım miktarının yüksekliği, Honaz-Kaklık'ta gerçekleştirilen ve 1.154.000.000 TL sabit yatırım ile 65 istihdam öngörülen büyük ölçekli bir doğalgaz kombine

çevrim santrali yatırımından (yabancı) kaynaklanmaktadır.

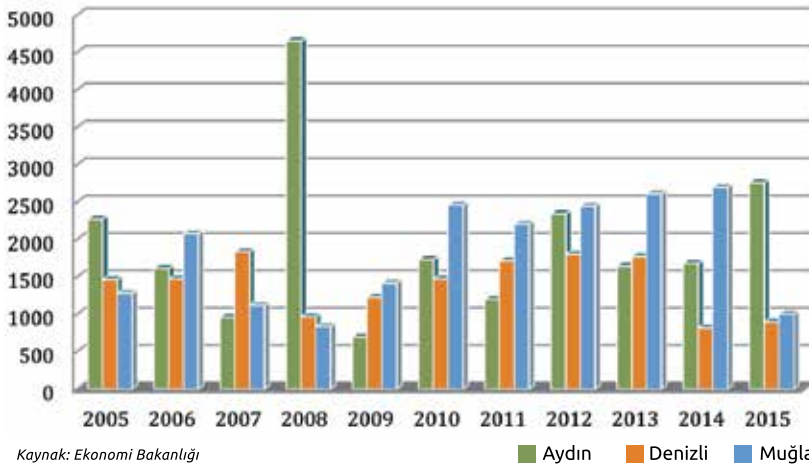
2005-2015 yılları arasındaki dağılım incelendiğinde son üç yılda Aydın ve Denizli illerinde öngörülen sabit yatırım tutarı artış sergilemiştir. Muğla'da öngörülen sabit yatırım tutarının son yıllarda dalgalı bir seyir gösterdiği görülmektedir.

2005 - 2015 yılları arasındaki yatırım teşvik sabit yatırım tutarı kümülatif toplamına göre bölgede son on yılda en fazla sabit yatırım 6.498.000.000 TL ile Denizli'de öngörülmüştür. Son on yılda Aydın'da 6.347.000.000 TL, Muğla'da ise 4.812.000.000 TL sabit yatırım öngörülmüştür.

YATIRIM TEŞVİK İSTİHDAM İSTATİSTİKLERİ

AYDIN İLİ 2015 YILINDA EN FAZLA İSTİHDAM ÖNGÖRÜLEN İLİMİZ...

Bölge İlleri 2005-2015 Yatırım Teşvik İstihdam Verileri

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgesi istatistikleri incelendiğinde en fazla istihdam öngörülen Bölge ilinin 2757 istihdam ile Aydın olduğu görülmektedir. Muğla 1001 istihdam ile en fazla istihdam öngörülen 2. Bölge ili, Denizli ili ise 894 istihdam ile 2015 yılında en az istihdam öngörülen bölge ili olmuştur.

2015 yılında verilen yatırım teşvik belgelerine göre Aydın 2757 istihdam ile ülkemizde en fazla is-

tihtdam öngörülen 14. il olmuştur. Muğla ili 1001 istihdam ile 35. sırada yer alırken Denizli ili 894 istihdam ile 40. sırada yer almaktadır.

2008 yılında Aydın'da yatırım teşvikleri kapsamında öngörülen istihdamın oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Söz konusu istihdam miktarının yüksekliği, 2008 yılında Aydın Organize Sanayi

Bölgesi'nde gerçekleştirilen ve 5.000.000 TL sabit yatırım ile 3800 istihdam öngörülen bir otomotiv yan sanayii sektörü yatırımından (yerli) kaynaklanmaktadır.

2005-2015 yılları arasındaki dağılım incelendiğinde son iki yılda Aydın ilinde öngörülen istihdam artış sergilemiştir. Denizli ve Muğla illerindeki öngörülen istihdamın son

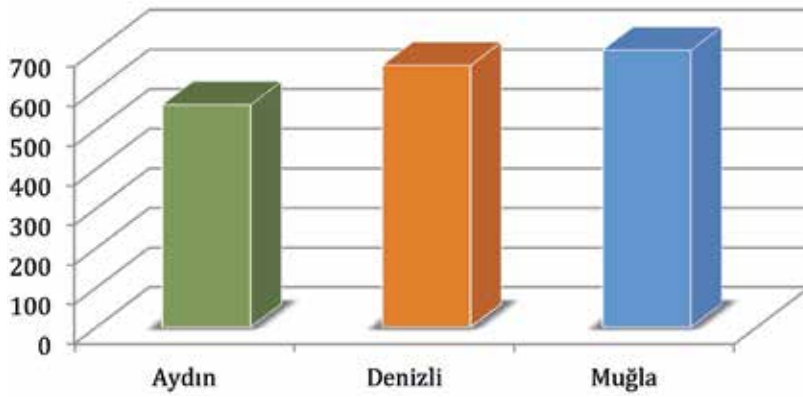
yıllarda dalgalı bir seyir gösterdiği görülmektedir.

2005-2015 yılları arasındaki yatırım teşvik belgesi kümülatif toplamına göre bölgede son on yılda en fazla istihdam 21.548 istihdam ile Aydın'da öngörülmüştür. Son on yılda Muğla'da 20.137, Denizli'de ise 15.439 istihdam öngörülmüştür.

KURULAN FİRMA İSTATİSTİKLERİ

2015 YILINDA EN FAZLA ŞİRKET MUĞLA İLİMİZDE KURULDU...

Kurulan Şirket Sayısı (2015)

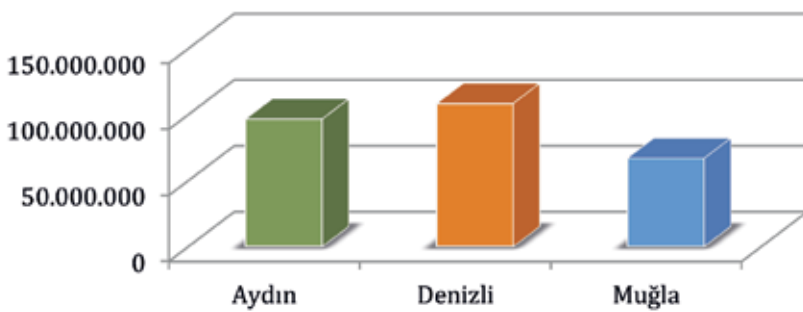

Kaynak: TOBB

2015 yılında kurulan 699 şirket ile Muğla en fazla şirket kurulan Bölge ili olmuştur. Denizli'de 661 şirket kurulurken, Aydın'da 561 şirket kurulmuştur. Muğla ülkemizde en fazla şirket kurulan 14. il olurken, Denizli en fazla şirket kurulan 15. il, Aydın ise 19. il olmuştur.

2015 YILINDA KURULAN ŞİRKETLERİN SERMAYESİ DENİZLİ İLİMİZDE DAHA YÜKSEK..

Kurulan Şirket Sayısı (2015)

Kaynak: TOBB

2015 yılında Bölge illerimizde kurulan şirketlerin sermayeleri incelendiğinde; Denizli'de kurulan 661 şirketin sermayesi 108.261.000 TL, Aydın'da kurulan 561 şirketin sermayesi 96.534.150 TL, Muğla'da kurulan 699 şirketin sermayesi ise 66.823.500 TL'dir. Kurulan şirketlerin sermaye miktarlarına göre Denizli ülke genelinde 18., Aydın 20. ve Muğla ise 32. sırada yer almaktadır.

Bizi Sosyal Medyadan da Takip Edebilirsiniz

 facebook.com/guneyegekalkinmaajansi
 twitter.com/GuneyEgeKA

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI
TEKNİK DESTEK PROGRAMI

2016

DESTEĞİN AMACI

TR32 Bölgesi'ndeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamaktır.

DESTEĞİN KAPSAMI

Ajans tarafından yayınlanan herhangi bir proje teklif çağrısı ile ilişkilendirilmemek koşuluyla;

- Yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile Bölge Plan ve Programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile
- Diğer başvuru sahiplerinin yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmalarıdır.

PROGRAM
TOPLAM BÜTÇESİ

250.000 ₺

FAALİYET BAŞINA
DESTEĞİN MALİYETİ

EN FAZLA
15.000 ₺

Son Başvuru Tarihi

30/12/2016 Saat:18:00

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım,
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerâhamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Akif Ersoy